

Coolidge skelbia toleranciją

Italijos darbininkai atmeta fašistų sutartį

Britų delegatas ragina A.D.F. susiartinti su Rusija

Coolidge už tautinę ir tikišinę toleranciją

Kalbėdamas Amerikos Legionierių suvažiavime smerkia militaristų diktavimą

OMAHA, Nebr., spalio 7. — Atvykęs į Amerikos Legionierių konvenciją, prezidentas Coolidge vakar pasakė kalbą, kurioje jis pareiškė, kad pasaulis negalės būti pastovios taikos, kol neišnyks tautų nesikentimai, kol neapykantos nepavarduos tautų geri norai ir tolerancija. Apgailaudamas, kad ir Amerikoje pasireiškia žmonių nesikentimai, pastaruoju laiku ypatingai ėmus bujoti religinė neapykanta, prezidentas pasakė, kad "Dėvė apvaizda nedavė nė vieniui žmogaus gimti nei ar tautai monopolio patriotizmui ar charakteriui" ir kad karo laiku "nė vieno žmogaus patriotizmas nebuvo ginčijamas, ne jo naudingumas kvestionuojamas dėl jo tautinės kilmės, dėl jo politinių pažiūrų, arba jo religinių įsitikinimų."

"Musų izoliacijos dėka," sakė prezidentas, "mes savo krašte turėjome mažiau vidurinių trynimų ir kovos, ne kad kai kurie kiti kraštai. Tačiau ir tarp įvairių musiškių rasinių, tikišinių ir socialinių grupių pasireiškė nuomonių netolerancijos, pažvalgytų siaurumo ir sprendimų stangumo, kas turėtų būti išnykti. Vargiai begu yra kas blogesnia bendruomenei, kaip kad tikišinis tarpusavio nesikentimas."

"Aišku," sakė toliau Coolidge, "kad kas karu buvo laimėta, žlugęs vėl, ir mes iš naujo išsimės ruošti kitam karui, jeigu mes neišsilaikydysime rasinių antagonizmų, baimės, neapykantos, nepasitikėjimo, ir svaiginčių."

viето to žemės tautų visuomenių protuose nesukursime tolerancijos."

Savo kalboje prezidentas išpėjo ir nuo militaristų, pareiškdamas, kad "kiekviena kariuomenė tarnaujančių žmonių organizacija, kuri siekia sukurstyti visuomenės mintį tikslu viešosios opinijos spaudimu priversti valdžią daryti žygių, yra begalo pavojinga."

Coolidge grįžta namo

OMAHA, Nebr., spalio 7. — Prezidentas Coolidge su žmona specialiu traukiniu apleido O-mahą ir ketvirtadienio rytą bus sugrįžęs Washingtonan.

Italijos darbininkai prieš fašistų sutartį

ROMA, Italija, spalio 7. — Italijos Generalė Darbo Konfederacija, kuri, kaip ir Anglijos Darbo partija, yra socialistinė organizacija, priėmė rezoliuciją, kuria ji atsisako pripažinti paskelbtą vakar sutartį, padarytą tarp Italijos pramoninių sąjungos ir fašistų partijos sekretoriaus Farinacci.

[Einant ta sutartim, pramonininkai pripažįsta tik fašistų darbininkų unijas, kaip vienintėles Italijos darbininkų klasesi atstovaujančias organizacijas. Visokias derybas vesti ir sutartis daryti su darbininkais samdytojai turės tik su fašistų unijomis.]

PERKUNAS UŽMUŠE ARKLĮ APSVAIGINO DU ASME- NIU.

WARSAW, Ind., spalio 7. — Trenkės perkunas vakar vieną farmerio Drudge arklį užmušė, tris kitus sužeidė. Pats farmeris ir jo sunus buvo ap-
apykantos, nepasitikėjimo, ir svaiginčių."

Siulo A. D. Federacijai artintis su Rusija

ATLANTIC CITY, N. J., spalio 7. — Amerikos Darbo Federacijos konvencijoje šiandien laikė kalbą, kaip broliškas delegatas, Anglijos komunistų vadas, parlamento narys A. Purcell. Savo kalboje jis pareiškė vilties, kad Amerikos darbininkai užmegs artimų broliškų santykių su Rusijos darbininkais.

"Mes neturime bijoti naujų idėjų," sakė Purcell. "Mane dažnai stebino, kad amerikiečiai, visados pažangiausi, visados greitai priimti naujas idėjas mechaninių išradimų srityje ir biznio organizacijoj, visados buvo labiausiai atsilikę priimti naujas socialines ir politines idėjas."

"Lygiai kaip kad Britų darbininkai siuntė delegacijas į Rusiją, taip, aš tikiu, padarys ir Amerikos Darbo Federacija. Nebijokite, kad kas jus dėl to niekintų. Ar Abraomas Linkolnas nebuvo niekinamas? Ar Samuelis Gompersas, arba Eugenius Debsas, tie didi Amerikos sunys, nebuvo niekinami, koliojami, šmeižiami ir persekiojami?"

Purcell pasakė, kad vienintėlis Amerikos darbininkų — ne tik Amerikos, bet viso pasaulio baltosios rasės darbininkų — išganymas esąs tarptautiniame profesinių sąjungų judėjime, kurs pakeltų darbininkų padėtį Azijoj ir Afrikoj, padėtų jiems susiorganizuoti nuosavas profesines sąjungas ir išsikovoti didesni mokesni ir geresnes darbo sąlygas.

Amerikos Darbo Federacijos prezidentas William Green, atsisakydamas į Purcell kalbą, pareiškė, kad Amerikos darbininkai niekad nesidės su Rusijos darbininkų judėjimu, kurs stoja už nuvertimą valdžios. "Mes," sušuko Green, "nenorime mokėti tokios kainos, susidėdami su ana klase, kuri sunaikintų mus, jeigu galėtų."

Kitas Britų broliškas delegatas savo kalboje ragino padėti tarptautinį judėjimą už panaikinimą vaikų darbo.

Deportuoja 50 "negeidžiamų" svetimšalių

SAN FRANCISCO, Cal., spalio 7. — Imigracijos vyriausybė atgabeno čia penkiasdešimt negeidžiamų svetimšalių, sugaudytų įvairiose rytų ir pietų valstijose, kurie bus deportuoti iš Amerikos. Tie svetimšaliai tai esą arba kriminalistai, valkatos, beturčiai, pamišėliai, arba aziatai, atvykusieji į Jungtines Valstijas nelegaliu būdu.

Fordas patobulino motorą aeroplanams

DETROIT, Mich., spalio 7. — Henry Ford skelbia, kad naujas inžinas lengviems aeroplanams-fliveriams beveik jau esąs pabaigtas dirbti jo eksperimentinė laboratorijoj Dearborne. Inžinas esąs aštuonių cilindrių, 200 arklių jėgos. Neužilgio bus daromi bandymai.

MILWAUKEE, Wis., spalio 7. — Vietos pilietis Lawrence Engle, kasinėdamas senovės indijonų "milžinkapius" ties Fish Trap ežeru, žemėms iš viršaus nukritus buvo gyvas urve palaidotas. Gelbėtojai per dešimtį valandų dirbo, iki jį atkasė, ir rado jį dar gyvą.

[Pacific and Atlantic Photo]

Sir Hari Singh, Indijos provincijos Kashmir naujas valdovas. Ta provincija turi 3,000,000 gyventojų ir yra labai turtinga. Valdovas metams gauna apie \$5,000,000.

Riffiečiai išsprogdino išdaviką savo vadą

Keletas kitų gentelių vadų buvo taip pat nužudyti del pasidavimo priešai

TANŽIRAS, Morokka, spalio 7. — Iš mušų zonos praneša, kad riffiečiai suėmė savo viršįlį Si Mohamedą Zezianą, Abdel-Krimo valdžios užsienio reikalų ministrį, pririšę jį ties armos nasrais ir išsprogdinę. Jis buvęs kaltinamas dėl išdavystės.

Keletas kitų maurų gentelių vadų buvę taip pat nužudyti del tos pat priežasties.

Francuzų ir ispanų jėgos pagaliau susijungė rytinėje mušų fronto dalyje.

Pranešimai skelbia, kad Abd-el-Krimas stropiai ruošias pulti vakarinį to fronto galą. Visas savo kariuomenės dalis, esančias kitose vietose, kur jos dabar nėra taip reikalingos, jis skubotai traukia į ten.

Vienur žiema, kitur vidurvasario karščiai

Associated Press pranešimais vidurinių vakarų valstijose, kaip Montanoj, Pietų Dakotoj etc. šalta ir sniego vietomis prisnigo penkis colius gilu-
mo. Termometras nukritęs iki 25 laipsnių Fahrenheito.

Dagi Illinois valstijoj, apie Dekalbą, praeitą naktį buvo stipri šalna, termometras buvo nukritęs iki 28 laipsnių.

Tuo tarpu Kentuckij valstijoj siaučia stiprios kaitros, ir del to kaitrų Louisvillės mieste visų mokyklų vaikai pateisti visai savaitei vakacijų.

Chicago ir apylinkė oficialis oro biuras šiai dienai pranešauja:

Didžiojo apsiniaukę ir vėsu; vidutinis, didžiojo rytų vėjas.

Vakar temperatūra vidutiniškai siekė 49° F.

Šiandien saulė teka 5:54, leidžiasi 5:22 valandą.

Stengsis del panaikinimo ekonominių sienų

WASHINGTONAS, spalio 7. — Tarparlamentinės sąjungos konferencija savo paskutinėje sesijoj šiandien priėmė rezoliuciją, kad būtų pradėta tirinėti ekonominės sienos tarp Europos valstybių, idant galų galė jas visai panaikinus.

Ta rezoliuciją inėšė Suomijos delegatas Prokop, kaip substitutą pasiūlytai Vokietijos delegato Adolfo Brauno rezoliucijai, kuria buvo rekomenduojama, kad Europos valstybės padarytų tarp savęs muitų sutartį.

Einant Prokopo rezoliuciją, konferencijos ekonominių ir finansinių klausimų komisijos subkomisija turės dalyką išstudijuoti ir pranešti sekamai tarparlamentinės sąjungos konferencijai.

Teismas reikalauja įrodyti, kad caras nebegyvas

NEW YORKAS, spalio 7. — Gyvenas dabar New Yorke rusų kunigaikštis Sergej Georgievich Romanovskij, kurs sakosi esąs artimiausias gyvas likęs buvusio Rusijos caro Nikajaus II giminitis, pusbrolis, kreipėsi į Jungtinių Valstijų teismą, prašydamas, kad jam būtų pavesta administracija turtų, kurių caras Nikajaus turėjo Amerikoje. Jo prašymas, tačiau buvo atmestas. Teisėjas John P. O'Brien pareikalavo, kad teismui būtų pristatyti tikriausi įrodymai, kad caras jau nebegyvas, nes pasakomis ir gandai apie caro mirtį teismas negalys remtis.

INDIJONAS, UŽ ŽMOGŽDYBĘ, BUS PAKARTAS

TUCSON, Ariz., spalio 7. — Ateinantį šeštadienį čia bus pakartas Walapi gentės indijonas, George Sujnamie, pasmerktas mirties bausmei už užmušimą vieno taksi šoferio, Arthuro Cavello. Buvo kreiptasi į prezidentą Coolidge, kad jis mirties bausmę pakeistų, bet prezidentas atsisakė.

Tiesia apie jų smegenis solonams gali but nemaloni

WASHINGTONAS, spalio 7. — Washingtono D-ras Arthur MacDonald, kurs nori įsteigti valdžios laboratoriją "abnormalms klasėms" tirinėti, žada įnešti kongresan bilių, kad kongreso nariai duotų savo smegenis pasverti. Tirimo daviniai būtų viešai paskelbiami, taip kad krašto piliečiai, išrinkusieji 86 senatorius ir 435 kongresmanus, žinotų, kiek smegenų turi jų reprezentantai Washingtonė.

Yes, Gary yra "bone dry" — tik 249 te- areštuoti

GARY, Ind., spalio 7. — Indiana valstijos prohibicininkai giriasi, kad ta valstija esanti "bone dry". Matyt. Gary miestelio policijos raportu, per praeitą rugsėjo mėnesį čia buvo areštuota girtų girčiausių 173, butlegerių — 59, girtų automobiliais važiuojančių — 17, viso labo 249 asmenys.

Planuoja susisiekimą oru tarp Londono ir Kairo

LONDONAS, spalio 7. — Hassan Paša, buvęs Egipto valdžios narys, baigia čia pertraktaciją del įsteigimo regulario susisiekimo oru tarp Londono ir Kairo. Numatoma, kad kelionė būtų galima padaryti per trisdešimt šešias valandas. Susisiekimui bus vartojami metaliniai vokiečių aeroplanai.

Rusai švenčia sugrįžimą stiprios degtinės

Ties svaiginamųjų gėrimų sankrovomis stovi ilgos eilės žmonių vėdos nusipirkti

MASKVA, spalio 7. — Rusų žmonės linksmai švenčia sugrįžimą senovės laikų vėdos. Dalina prohibicija, kuri buvo įvesta Rusijoj vienuoliką metų atgal, sovietų valdžios tapo vėl panaikinta praeitą sekmadienį.

Vakar Maskvoj buvo parduota naujosios 40 nuos. degtinės netoli 100,000 kvortų; kituose miestuose, kaip praneša, parduodama taip pat labai gausiai.

Ties degtinės sankrovomis iš pat ryto stovi ilgiausios eilės žmonių, laukiančių savo eilės nusipirkti baltakės. Kai kurie jų atsinešę skardinius indus, kiti asočius, kiti lagi kibirus.

Reikalavimas degtinės buvo taip didelis, kad sankrovininkai buvo priversti nustatyti ribą, kiek kiekvienam čemėjui duoti. Penktą valandą po pietų jau visos sankrovos buvo ištuštintos.

Kiekviena policijos nuovada kimštinais prikimšta žmonių, kurie, bešvėdami begėdami, truputį perdėjo. Nežiūrint to tečiaus tvarka buvo visur išlaikyta.

KAUNAS [LZ]. — Šiuo metu visoje Lietuvoje etna masiniai mokytojų kilnojimai ir dažni luosavimai nuo emamųjų pareigų. Nė koki mokytojų pasiaiškinimai, įtikinėjimai, aukštųjų ponų neduoda mažesnių rezultatų. Dabartinė mokytojų padėtis visiškai nenormali: šiandien dirbi, rūpiniesi, smarkiai aikvoj energiją sunkiam mokyklos darbu, o ryte atsiderisi, kur pipirai auga...

Tenka patirti, kad Lietuvos Mokytojų Profesinės Sąjungos Centro Valdyba renka smulkias žinias ir skundus visų nukentėjusiųjų mokytojų. Ir gerai daro viena — rūpinasi sunkia mokytojų padėtimi, antra gi — apsaugoja nuo žuvimo taip įdomią klerikalines saualės medžiagą, kuri atėjus progai galės būti tinkamai sunaudota.

KAUNAS, [LZ]. Rugsėjo 9 d. Vyriausiajam Tribunole buvo nagrinėjama Lietuvos piliečių šimkevičiaus ir Mikauskio byla. Juodu buvo savo laiku nuteisti įvairiems terminams kalėti už tarnavimą lenkų kariuomenėj kaip partizanai ir už tai, kad juodu du metus terorizavo gyventojus-lietuvius.

Kariuomenės Teismas juos pasmerkė 15 metų sunkių darbų kalėjimo. Vyriausias Tribunolas teismo sprendimą patvirtino.

Darbininko byla.

Ta pat dieną Vyr. Tribunole buvo nagrinėjama darbininko Baltruno byla, kuris savo laiku buvo Kariuomenės Teismo pasmerktas 6 metams sunkių darbų kalėjimo už komunistinės literatūros platinimą. Teisiamajį gynė prisiekusius advokatus Zimanas, kuris įrodė, kad Baltrunas tik skaitęs, bet ne platinęs literatūrą. Vyriausias Tribunolas sumažino jo bausmę iki 8 mėn. paprasto kalėjimo.

Dabar Laikas

Atėjus didžiam darbimečiui Lietuvoje, ne vienas pageidauja ir laukia, kad kas nors ateitų jam talkon. Dabar pasiūstas Lietuvos doleris, kitas suteiks mūsų ginimams didelį džiaugsmą ir bus geru talkininku jų darbuose.

Siųsdami pinigus Lietuvon visuomet siųskit per Naujienas delto, kad Naujienos siūnčia telegramu ir pašto perlaidomis ir pilnai garantuoja kiekvieną siuntinį.

Naujienų pašto perlaidos kainuoja tik 2½% ir yra išmokamos į 20 iki 30 dienų; Naujienų telegramos kainuoja 50 centų daugiau ir yra išmokamos nuo 6 iki 10 dienų. Visą riziką ir atsakomybę Naujienos pasiima ant savęs.

Iš kitų miestų reikalaukite mūsų aplikacijų, o vietiniai kreipkitės tiesiog į mūsų raštinę arba į bilę vieną sekamų skyrių:

AUSROS KNYGYNAS, 3210 S. Halsted St.
TUPIKAIČIO APIEKA, 233 East 115 St.
BENOŠIAUS APIEKA, 1616 West 47 St.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Vilnius su Lietuva — ant Visados!

Didelis Masinis Mitingas

gedulingam prisiminimui penkių metų lenkų okupacijos mūsų sostinės Vilniaus ir pagerbimui žuvusių kovoj už jos laisvę, įvyks

RYTOJ, SPALIŲ 9 d., 7:30 v. v.

CH. LIETUVIŲ AUDITORIJOJ

Geriausie kalbėtojai: — Lietuvos konsulas P. Zadeikis, Naujienų Redaktorius P. Grigaitis, adv. F. Bračiulis, Chicagos universit. prof. Lowett, baltgudžių, ukrainiečių, čekų atstovai ir kiti.

Turtingas muzikalis programos. Dalyvauja didysis Birutės Choras, p-ios S. Krasaukienė, O. Biežienė, p-lė V. Bigeliutė, Dzindzi-Drimdzi, Jau-noji Birutė, Jaunuolių Orkestras ir kiti.

Kam rūpi mūsų brangios sostinės atvadavimas iš svetimų nelaisvės, tas privalo atsilankyt Spalių 9 d. į Ch. Lietuvių Auditoriją.

Vilniaus Vadavimo Komitetas ir prisidėjusios prie jo organizacijos.

PRAKALBOS

Temoje

Jubiliejaus Metas 1925!

"MILIONAI ŽMONIŲ, DABAR GYVENANČIŲ
NEBEMIRŠ ANČIŲ!"

Ar žinai, kas įsteigė jubiliejų ir ką tas atvaizdina?
Ar žinai, kas bus po 1925 metų?
Ar žinai, kas ir kada prisakė šešias dienas dirbti darbą, o septynią dieną švesti ir ką tas reiškia?
Ar žinai, kokią svarbą turi žmonijos istorijai, pasiekimams, datoms 1974, 1914, 1915 ir 1925-ji metai? Jeigu nežinai, tai atei, girdek ir džiaugkis su tą linksmybė, kurios visas svietas tamstai negali suteikti!

Pėtnyčioj, 9 d. Spalio, 1925 m.
K. Bojariuno Sal., 12003 S. Halsted St.,
WEST PULLMAN

Pradžią 7:30 val. vak. Kalbės S. BENECKAS.
Janga liuosa. Nėra kolekto.
Rengia ir kviečia T. S. B. S.

DUSULYS

Didžiausias dusulio antspūlis ir dominantis Hay Fever simptomas palengvinami ir suvaldomi nuo definitivės sekundy iki trijų minučių, vartojant Dr. R. SCHIFFMANN'S "TUBINOR" turinčios tiesioginai pasiekia ligos šaknis, suteikdama saldų ir ramų

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8952

3514-16 Roosevelt Rd.
Arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

Vilnius 1323-1923

Istorijos apžvalgą parašė
K. Binkis ir P. Tarulis

Tiedu naujos dvasios Lietuvos rašytojai, lengva ir kiekvienam suprantama kalba pradeda savo raštą:

"Vieta, kurioje stovi dabar Vilnius, Senovėj buvo apaugusi miškinėmis giriomis. X-XII šimtmečiais veik visa Lietuvos žemė žaliavo liepomis, aržuolais, o šimtmetinėmis pušimis ir gaudė eglių tankumynais, o tų girių pavėsy liuliavo didžiuliai ežerai ir tekėjo vandeningos upės."

Ten, tose giriose, gyveno briedžiai, stirnos, šernai, meškos, udrai ir daugybė kitokių laukinių žvėrių; o papliais knibždėti knibždėjo bitelių spiečiai ir saldu medutį darė.

Vilnius yra didelė ir labai puiki knyga, su daugybe paveikslų ir reprodukcijų: ją skaityti ir gerėti — tai yra turtas, kuris turėtų rasti pas kiekvieną žmogų.

**Lietuvi, tu nebuki be Vilniaus,
Vilnius mūsų buvo, mūsų bus!**

Isigyk Vilnių ir susipažink.

Kaina su prisistatymu \$4.00. — Parduoda

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Str., Chicago, Ill.

DYKAI

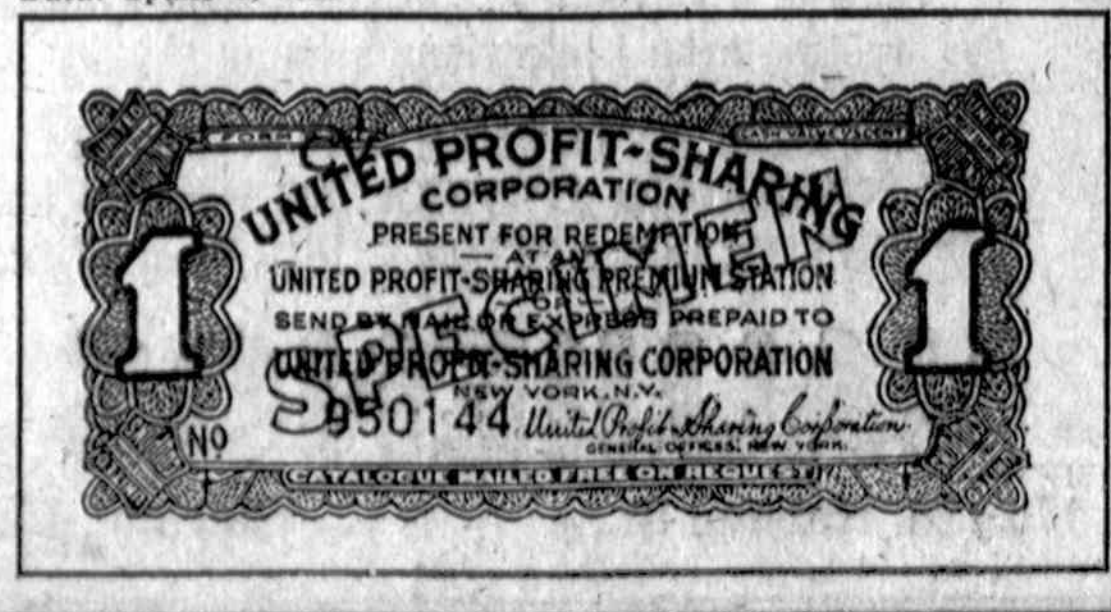
Daugybė dovanų kiekvienam Naujienų skaitytojui

Iškirpk šį kuponą kasdieną ir priduk į Naujienų ofisą ar į stotį, arba savo išnešiotojui syki į mėnesį ir bus apmaityta į tikrus United Profit Sharing kuponus, sekamomis taisyklėmis:

Vienas skaitytojas ar skaitytoja turi teisę gauti tik vieną kuponą kas dieną ir ne daugiau per mėnesį, kaip kad buna Naujienų laidų. Kuponai turi būti datomis vienas po kito. Kuponai be datų nepripažinti. Priduodant kuponus apmaitinimui, turi būti priduodama įvardas pavardė ir adresas skaitytojo.

Prenumeratoriams gaunantiems Naujienas per pašta, apart kasdieninių kuponų dar duodama priedo sekamai:
Už metus—150, už pusę metų—75, už tris mėnesius—35.
Katalogai su tūkstančiais dovanų dykai ant pareikalavimo.

Atkirpk čia

KORESPONDENCIJOS

Racine, Wisc.

Pranešimas

Jaunų Lietuvių Choras drauge su ALT. Sandaros 35 kuopa, ruošia įvairų spektaklių spalio 11 d., Turner salėje. Programas bus sekamas. Statoma scenoje "Paparčio Ziedas"; Jaunos lietuvaitės sudatnuos dešimtį dainelių; bus ir kitokių pamarginimų. Užsibaigus programai — šokiai iki 11 val. nakties. Širdingai kviečiame vietinius ir iš apilinkinių miestelių lietuvius.

Dar mes, Racine'o lietuviai, mylintys laisvę, nesame išnešę protesto rezoliucijos prieš Lietuvos klerikalų žiaurų pasielgimą seime su progresyviais atstovais. Mes pareiškia, ta atlik.

Vaikams lietuvių kalbos mokyklėlė irgi įsteigta; pamokos buna šeštadieniais, 2 val. po pietų, L. D. Kliube, 310 Main St. — M. Kasparaitis.

Detroit, Mich.

Vakarai

Rugsėjo 20 d. "Ateities" ir "Aido" chorai, Lietuvių svietinė, surengė koncertą dainininko S. Rimkaus sušelpimui. Biznišku žvilgsniu tas vakaras buvęs gana pasekmingas. Kiek teko patirti nuo pačių rengėjų, pelno del S. Rimkaus liko \$218.10. Gera parama naujam dainininkui. Dabar nors trumpai pažymėsiu to koncerto programą. Koncertą atidare abu chorai, sudainuodami bendrai Internacionalą ir Pabuskimė iš miego. Dainavo neblogai. Solisto (ruso) Kazakevič nebuvu. Apie kitus solistus daug nėra ką ir rašyti. Bet reiktų nekūrimis daugiau laivintis, o ne pult į koncertus ir nervuoti publiką. S. Rimkus yra dar jaunas dainininkas, turi tvirtą balsą ir lavinant galės būti geras dainininkas ateityje, bet šitam koncerte ir jis prastai dainavo, delto, kad neseni jam buvo daryta operacija. Bet ar šiaip ar taip kalbant, S. Rimkus progresuoja dainavime.

Dar apie chorus, "Ateities" turi didesnį chorą, kaip kad "Aidiečiai" ir geriaus dainuoja. Matyti geresnį mokytoją turi. "Aido" choras pusėtinai sumąžėjęs ir dar, sako, nuo šio koncerto kiti apiešiai chorą vien tik delto, kam bendrai rengė koncertą su Ateities choru. Kiek teko matyti iš šito koncerto, tai "Aidiečiai" baisiai neužkenčia "Ateities" choro, kad net garsindami "Vilni" ir "Laisvę" nedėjo nei jų vardo. Bet už tolį darbą, nuo pirmo ninko tą vakarą ir atėmė. "Ateities" juokias, o "Aidiečiai" rausta už tokią žioplą politika.

Rugsėjo 27 dieną, Lietuvių svietinė Amerikos Darbininkų Apšvietos Draugija statė veiklą "Buožės", 3 aktų tragedišką dramą. Žmonių buvo nemažai. Veikalą sulosė Dramos Draugija. Nekurie aktoriai lošė tikrai artistiskai.

Tik vienas, kas man netiko, tai parmininkas to vakaro, kuris be kandžiojimų kitų srovių negalėjo apsieiti, ir jis jau nebe pirmą kartą taip pasielgia. Draugija turėtų persigėrėti jį, kad daugiau to nebūtų. Ypač kuomet publika ateina ir užsimoka įžangą ir gauna koliot,

tai labai blogai jaučiasi. Per parengimus turi but to vengiam. Tam yra diskusijos, nurodinėti kitų srovių blogus darbus, o ne vaidinimuose. Vaidinimuose tas netinka ir užgautas negali pasielisinti.

Spahų 4 d., Proletary Meno Sąjunga 4 kuopa rengia kaukių balių. Matyt Proletary meno ratelis labai prastai sukas, kad nieko neįstengia geresnio surengti, kaip tik kaukių balių. Kažin ar nebūtų tinkamiau užvartinti vieton Lietuvių Proletary Meno Sąjunga — Lietuvių "Proletary Kaukių Sąjunga, kurioj visi galėtų pasielisinti — Brooklyno ir Chicago's sostinių vadai.

Nedėlio, spalio 11 dieną, Ateities choras rengia koncertą Lietuvių svietinėj. Kiek iš apgarsinimų mačiau, tai bus didelis programos. Dalyvaus J. Krasnickas iš Clevelando, O. Petrašionienė ir visa eilė solistų ir du chorai. Matyt, kad Ateities čia kruta.

Geriausieji rankoms padirbtos

Italiskos Armonikos

Mes išdirbame ir importuojame, visokių rūšių pirmos klasės rankomis dirbtų Italiskų Armonikų geriausiu visame pasaulyje. Dešimčiai metų garantuotos. Musų kainos yra mažesnės negu kitų išdirbėjų. Dykai armonikų instrukcijos pirkėjams. Mes garantuojame, kad jūs galėsite groti ant mūsų didelės Armonikos iš muzikos notų pasipraktikavus apie 4 mėnesius. Rašykite angliskai del pilnų informacijų. Dykai prisunčiame iliustruotą katalogą.

RUATTA SERENELLI CO.
817 Blue Island Ave. Dept. 40
CHICAGO, ILL.

išnaudoti darbininkus. Ar nebutų laikas darbininkams pradėti organizuotą unią automobilų išdirbystėj? Darbininkai pagalvokit!

—J. Bartkus.

TIK KĄ GAVOME IS LIETUVOS "Lietuvos Socialdemokratų Partijos XII Suvažiavimo Smulky Aprašymą"

Labai įdomi knyga. Plačiai aprašo XII suvažiavimo eseną, jo atstovų kalbas, etc.

Galima gauti Naujienose. Kaina 20 centų.

žinomi ir populiarai laikrodėliai pasauly. Beveik tiek pat žmonių perka Ingersollius kasmet, kaip kitų išdirbimų Amerikoje sudėjus daiktan.

Jie yra atsakanti laikrodėliai ir pigiausiai apkaizuoti.

Apsimokės jums pažiūrėti vardo ant ciferblato

Ingersoll

Modeliai \$1.75 iki \$11.00

A. L. THOMAS
LIETUVIŲ ADVOKATAS
12037 Normal Ave.
Tel. Pullman 7097
Veda bylas visuose teismuose, Abstraktai, morgiai.

Mrs. MICHNIEVICZ-VIDIKIENE AKUSERKA

3101 So. Halsted St., kansas 31 gat.

Tel. Yards 1110
Baigusi akuserijos kolegiją; ilgai praktikuoti Pennsylvania's ligonbučiuose. Sazi-ningai patar nauja, visokios ligose prieš gimdymą, laike gimdymo ir po gimdymo.

Už dyką patarimas, dar ir kitokiuose reikaluose moterims ir merginoms kreipkitės, o rasite pagelbą.

Valandos nuo 8 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 val. vakare.
Valandos nuo 1 iki 7 vakare.
Nedėliomis nuo 10 iki 1.
3333 So. Halsted St.

LIETUVIŠKA APTIEKA

MRS. A. ZIMMERMAN, Savininke

Visoki vaistai ir patarimai kaip juos vartoti. Receptai išpildomi su atsargumu. Visoki toilet setai ir kiti reikalingi daiktai del vyrų, moterų ir merginų. Visada kreipkitės:

Brighton Park Aptieka
4254 Archer Ave.,
Phone Lafayette 6149

Garsinkitės Naujienose

NORĖDAMI
PIRKTI, PARDUOTI AR MA-
NYTI VISADOS KREIPKITIS
PAS MUS. TAS JUMS BUS
ANT NAUDOS.
S. L. FABIONAS CO

809 W. 35th St., Chicago
Tel. Be levard 0611 ir 0774
PADAROM PIRKIMO IR PAR-
DAVIMO RASTUS.
Pasekmingai siunčiam pinigų ir
Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS
ADVOKATAS

Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 1111-12
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-4

Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1310

Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS
LAWYER

Lietuvis Advokatas
2221 W. 22 St.

arti Lenville St.

Telefonas Canal 2552

Valandos: 9 ryto iki 8:30 vakarė. Seređoj ir Pėtnyčioj nuo 9 iki 6 Nedėlioj nuo 10 ryto iki 1 v. p. p.

A. A. OLIS

ADVOKATAS

11 S. La Salle St., Room 2001

Tel. Randolph 1034—Val. nuo 9-6

Vakarai

3241 S. Halsted St. Tel. Yards 0062

7-9 v. v. apart Panedėlio ir Pėtnyčios.

Tel. Dearborn 9057

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestyj:

Room 1726

CHICAGO TEMPLE BLDG.

77 W. Washington St.

Cor. Washington & Clark

Namų Tel.: Hyde Park 3895

J. P. WAITCHES

Advokatas

Tel. Pullman 6377 Roseland, Ill.

10717 Indiana Ave.,

Miesto ofisas:

127 N. Dearborn St.

Kambarys 1420

Telefonas Dearborn 6096

SPECIALISTAS egzaminavoje abstraktų ir nejudinamo turto teisėse. Taipgi veda visokius sudus.

JOHN B. BORDEN

(John Bagdziunas Borden)

LIETUVIS ADVOKATAS

69 W. Washington St. Room 1310

Telephone Dearborn 8946

Vakarai 2151 W. 22 St. nuo 7 iki 9

Telephone Roosevelt 9090

Namų Telefonas Republic 9600

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas

29 So. La Salle St., Room 530

Tel. Central 6390

Vak. 3226 S. Halsted St., Chicago

Tel. Yards 4681

A. E. STASULANI
ADVOKATAS

77 W. Washington St. Room 911

Tel. Central 6200

Cicero Ketvergo vakare

4917 W. 14 St. Tel. Cicero 8223

Ant Bridgeporto Seređoj nuo 6-8 v. v. Subatoj nuo 1-7 v. v.

3236 S. Halsted St. T. Boul. 6737

SKAITYTOJAU!

PAREIKALAUK SAU KATALOGO IR PASIRINK SAU DOVANAS DYKAI DEL JUSU —

Kataloge rasite visokių dalykų, kurių jūs visados pageidaujate. Ir tuos daiktus jūs gausit DYKAI. Kataloge jūs rasite budus kaip ir kur apmainyti kuponus į dovanas.

Naujienos jums teikia kuponus kasdieną ir dar priedais duoda daug kuponų tiems, kurie užmoka pinigų iškalno prenumeruodami Naujienas sau ar kitiems.

Daugink savo kuponus prisijusdamas naujų skaitytojų ir rinkdamas juos kitokiais budais.

Vardas .....

Adresas .....

Miestas .....

State .....

Išpildyk ir siusk Naujienoms

L.S.S. ŽINIOS

Officialinis Lietuvių Socialistų Sąjungos Skyrius,
eina kartą savaitėje, Ketvirtadieniai

October 8, 1925

Ellinis No. 131

L.S.S. Pildomasis Komitetas:

J. J. Ceponis, 4138 Archer Ave.
J. Smotelis, 10604 Edbrooke Ave.
A. Vilis, 2241 N. Western Ave.
J. Vilis, 2135 N. Spaulding Ave.
M. Jurgelionienė, 1739 S. Halsted St.
P. Grigaitis, 1739 So. Halsted St.
A. Grebelis, 10225 Perry Ave.
— visi Chicago, Ill.

L.S.S. VIII Rajono Centro Komitetas:

Pirminkas — J. Vilis, 2135 North Spaulding Ave., Chicago, Ill.
Sekretorius — M. G. Mauricas, 4333 S. Fairfield Ave., Chicago, Ill.
Finansų sekr. — O. Baniene, 1729 W. Monroe St., Chicago, Ill.
Kaslerius — J. Kondratavičius, 10611 Edbrooke Ave., Chicago, Ill.
Knygtis — M. Kriščiūnas, 1311 So. 50th St., Cicero, Ill.
Nariai — A. Kemėža, A. Vilis.

LIETUVIŲ DARBININKŲ LITERATūros DRAUGIJA (L.D.L.)

Centro Sekretorius — K. Matuliaskas, 515 Carrollton Ave., Baltimore, Md.

L. S. S. VIII Rajono konferencijos protokolas

Konferencija įvyko rugsėjo 27 d., 1925 m., Naujienų name, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Kadangi negalėjo atvykti Rajono organizatorius, drg. J. Vilis, tai konferencija atidarė sekretorius, drg. M. J. Mauricas, 1:30 val. popiet.

Tvarkos vedėju tapo išrinktas drg. J. Lapaitis, kuris paskyrė mandatų komisiją iš draugų A. Vilio, J. Smotelio ir K. Barono.

Mandatų komisija raportavo, kad konferencijoje dalyvavo 2 kuopos su 9 delegatais. 4-os kuopos išrinktieji delegatai, drg. J. Kavaliauskas ir K. Mankus, neatvyko. Neatsilankė taip pat ir du delegatai nuo L. S. J. Lygos. Kaip atstovas nuo L.D.L., konferencijoje dalyvavo K. Baronas, ir nuo L. S. D. Rėmimo Fondo — F. Skamarakas. Viso delegatų 11.

Sekantis dienotvarkės punktas — L.S.S. VIII Rajono valdybos ir komisijų raportai. Sekretorius praneša, kad Rajono valdyba veikė nelabai sekmingai, nes joje trūksta 3 narių. Du narių — drg. A. Kemėža ir Kriščiūnas yra išskėliai Lieutvon, o drg. J. Kondratavičius nesilankė valdybos posėdžiuose. Bet bendra padėtis Rajone gera. Rajonas ir priklausančios kuopos turėjo keletą labai gerai pavykusių rengimų. Visuomenės pritarimas socialistų darbui didelis. Materiali atvilgiui Rajonas laikosi irgi puštinai; išde yra \$15. — Raportas priimtas vienu balsu.

Komisija rengimui išvažiavimų praneša, kad pereitą vasarą buvo surengtas vienas išvažiavimas į Jefferson mišką kartu su Pirmyn Mišrium Chor. Išvažiavimas buvo labai sekmingas: publikos atsilankė nepaprastai daug, ir Rajonui liko pelno.

Delegatai į Cook county Socialistų Partijos susirinkimus praneša, kad partija dabar labai sparčiai auga. Į partiją rašosi nemažai naujų narių; du piknikai, kuriuos rengė partija, davė daug pelno.

Ketvirtosios kuopos delegatas, drg. Mauricienė, raportuoja, kad kuopa gyvuoja gerai. Įstojo du nauji nariai. Kuopos meetingai laikomi reguliariai kas mėnesį. Aštuoniasdešimt-pirmosios kuopos delegatas, drg. A. Lekavičia, raportuoja apie savo kuopą: jos veikimas esą tolyn vis gyvesnis; kuopa įstojo 3 nauji nariai, ir žada įstoti dar keletas. 137 kuopos delegatas, drg. J. Kondratavičius, praneša, kad jo kuopa, nors neskaitytina nariais, bet veikia sutartinai ir turi išeart šimto dolerių. — Visų kuopų delegatų raportai priimti.

Po to konferencijai davė ilgą ir nuosaikų pranešimą L.S.S. Pildomojo Komiteto atstovas, drg. J. Smotelis. Jisai papasakojo apie gerai pavykusį bendrą su sandariečiais protesto mitingą prieš klerikalę reakciją Lietuvoje ir toliaus pranešė, kad

Pildomasis Komitetas yra nutaręs rengtis prie Lietuvos revoliucijos ir L.S.S. gyvavimo 20 metų sukaktuvį. Šių sukaktuvių pažymėjimui yra paskirtas visas ateinantis gruodžio mėnesis. Drg. Smotelis kviečia, kad ir VIII Rajonas imtų dirbti šiuo reikalu.

Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos atstovas, drg. K. Baronas, praneša, kad Draugijos darbuotė apmirus, nes trūksta veiklių žmonių. Rajono ribose randasi viršaus 100 narių; duokles visi užsimoka.

Nuo LSD. Rėmimo Fondo raportuoja drg. F. Skamarakas, kuris praneša, kad tarpe svarbesnių Fondo darbų Chicagoje buvo išleistųjų surengimas draugams Kemėžams birž. 28 d. Beverly Hills miške. Tas rengimas davė \$66.65 gryo pelno.

Nebaigtais reikalais buvo svarstoma senoji pramojų rengimo komiteto klausimas. Nutarta jį likviduoti ir pavesti Rajono valdybai, kad ji rūpintųsi Rajono koncertu, kuris įvyks gruodžio mėn. 20 dieną.

Naujais reikalais eina klausimas apie Rajono valdybos papildymą. Vieton išvažiavimų draugų Kemėžų ir Kriščiūno ir rezignavusio iždininko Kondratavičiaus išrinkta: Rajono iždininku A. Lekavičia, nariais — Ona Vilienė ir A. Rypkevičia.

Knygų peržiūrėjimo komisijon išrinkta J. Smotelis ir J. Lapaitis.

Į L. S. J. Lygą darinkta dar vienas atstovas, drg. J. Lapaitis, kuris (kartu su Dr. A. Montvidu ir F. Skamaraku) lankys Lygos susirinkimus. Apie tai nutarta laišku pranešti lygičiams.

LSD. reikalais nutarta parašyti atsisaukimą į pažangiąją visuomenę, kad ji remtų Lietuvos darbininkų spaudą ir padėtų jiems kovoti už krašto laisvę.

Konferencija užsidarė 5 val. vakaro.

M. J. Mauricas,
VIII Rajono sekret.

Naujausis Vokietijos Socialdemokratų programos

Vokietijos socialdemokratų partija, kuri nesenai laikė savo suvažiavimą (parteitag) Heidelberge, priėmė naują programą. Tai yra svarbus įvykis ne tik Vokietijos, bet ir viso pasaulio socialistų judėjimui.

Iki didžiojo karo Vokietijos socialdemokratai turėjo programą, priimtą Erfurto suvažiavime, 1891 m. To programo autorius buvo Karolis Kautskis, kuris, be to, parašė platų to programo paaiškinimą knygoje, užvardintoje "Erfurto Programas". Tos knygos rankraštį peržiūrėjo K. Markso bendradarbis, Friedrichas Engelsas. Viso pasaulio socialistai pripažino ją geriausiu marksistinio socializmo vadovu ir ji buvo išversta į daugelį Europos kalbų. (Lietuviai turi sutrumpintą to veikalo laidą, po vardu "Socialdemokratų Mokslo Pamatai," išleista Amerikoje.) Vokiečių socialdemokratų Er-

furto programą pasidarė pavyzdžiu visoms darbininkų partijoms, stovinčioms socializmo pamatais. Visos socialistinės partijos jį, galima sakyti, nusikopijavo, pakeisdamos jame tikslai tas dalis, kurios liečia ypatingos Vokietijos sąlygas.

Karo metu tečiaus Vokietijos socialdemokratų partija sušilo, ir kiekviena atskala pasigamino naujus programas. Kuomet treji metai atgal Vokietijos socialdemokratai vėl susivienijo, tai jiems reikėjo išgyti tokį programą, kuris galėtų patenkinti visas jungtines partijos sroves. Buvo išrinkta komisija pagaminti programo projektą. Jos darbas užsitęsė iki dabar. Komisijos pirminku pradžioje buvo paskirtas K. Kautskis, bet iki jį pabaigė savo darbą, jos sąstatas pasikeitė. Erfurto programo autoriui teko del akčių ligos laikinai visai paliauti dirbus, o paskui jisai apėjo Vokietiją ir apsigyveno Austrijoje (kur jisai yra gimęs). Komisijai tečiaus, kuri rengė galutiną projektą, didysis socializmo teoretikas prisijungė škie, tuo būdu žymiai palengvindamas josios darbą. Stambiausiu žmogumi šioje komisijoje buvo drg. Rudolf Hilferding, autorius garsiojo veikalo "Das Finanzkapital" (Finansinis Kapitalas), kurį socializmo mokslininkai laiko kaip ir Markso "Kapitalo" tęsinu. Hilferdingas išdėstė naują projektą partijos suvažiavimui.

Heidelbergo suvažiavimas priėmė programo projektą ištaisai kaip jisai buvo parašytas, tik su viena maža pataisa (teismu klausimu). Reikia tikėtis, kad jisai ras tiek pat pritarimo kitų šalių socialistų partijose, kiek Erfurto programos.

Heidelbergo programos žymiai skiriasi nuo pastarojo, ir būtų keista, jeigu jisai nesiskirtų. Prieš 34 metus darbininkų padėtis pasaulyje buvo daugeliu žvilgsniu visai kitokia, negu šiandien, ir socialistai neturėjo to patyrimo, kurį jie įgijo per paskutinį ketvirtadį suviršum šimtmečio. Erfurto programą atsirado tuo metu, kai Vokietijos socialdemokratai tik-k-k buvo pergyvenę 12 metų persekiojimą — nelemtuosius Bismarko įstatymus, padariusius socialdem. partiją, nelegale. Tik po to, kai Vokietijos "geležinio kanclerio" režimas krito, socialdemokratams atsiradė plati viešo veikimo dirva; tiktai tuomet ji, kasdien susidurdama su praktiško gyvenimo klausimais ir atvyrai kovodama su savo priešiniais, gavo progos aiškiai patikrinti, kas jos programe yra teisinga, o kas ne. Reikia stebėtis, kad daugias kaip per tris dešimtis metų tie dėsni, ką buvo priimti Erfurto suvažiavime, išlaikė ir praktiško gyvenimo bandymą ir priešų kritiką.

Vienok šiandien Vokietija jau yra ne ta, kas ji buvo pradžioje devyniasdešimtųjų metų. Didžiausiu atmainu jai atnešė karas ir revoliucija. Senaus ne tik valdžia, bet ir visa Vokietijos sistema buvo prieinog darbininkų klasei. Šiandien militarinė monarchija tenai yra pakeitusi demokratine respublika, kuri tapo sutverta daugiausia organizuotųjų darbininkų pastangomis. Iš kaizerio valdomos, monarchinės valstybės darbininkai negalėjo tikėtis nieko gero; jie galėjo žūrėti į ją tikėti, kaip į savo priešiną. Bet ir dabartinė Vokietijos valstybė darbininkai jau žiuri kitai. Jiems rūpi ne kad ji sugriūtų, bet kad ji būtų apginta. Todel naujame Vokietijos socialdemokratų programme sakoma:

"Demokratinė respublika yra patogiausia dirva darbininkų klasės paliausavimo kovai, taigi ir socializmo įvykinimui. Todel Socialdemokratų Partija gina respubliką ir stoja už jos tolesnį išvystymą."

Žymių skirtumų randasi ir kai kuriuose kituose punktuose. Vienas jų tai žemės klausimas. Erfurto programos metu visi socialistai, kurie buvo priėmę moksline socializmo teoriją, laikėsi tos nuomonės, kad žemės ukyje prie kapitalizmo tvarkos turi eiti tokia pat kapitalo koncentracija, vedanti prie stambiųjų imonių išsigalėjimo ir smulkiųjų imonių nykimo, kaip ir pramonėje bei prekyboje. Bet gyvenimo praktika parodė, kad šiam punkte Markso spėjimas neišsipildė: stambieji žemės ūkiai ne tikai nesugebėjo nustelbti smulkiuosius ūkininkus ir paversti juos proletariais-beturčiais, bet kai kur smulkūs ūkis net pasirodė esąs stipresnis už stambiųjų. Visoje eilėje valstybių po karo didieji dvarai tapo išparceliuoti ir stambiuosius žemės valdytojus pakeitė smulkūs savininkai.

Kad žemės ukyje vystymasis ne tokiu keliu, kaip industrijoje, socialistai jau senai buvo pastebėję, ir suprantamas dalykas, jogei jį atkreipė savo dėmesį ir Heidelbergo programo rašytojai. Apie didėjantį stambiųjų imonių išsigalėjimą tas programos kalba tik tai pramonėje, prekyboje ir susisiekime, bet ne žemės ukyje. Su stambiųjų pramonės imonių augimu auga ir tarnautojų bei inteligentų skaičius. Heidelbergo programą pažymi kad šito visuomenės sluoksnio reikšmė taip ekonominiame gyvenime, taip ir politikoje tolyn vis labiau didėja. Didžiųjų imonių tarnautojai ir inteligentiniai darbininkai bus labai svarbi jėga, kuomet visuomenė paims į savo rankas kapitalistinius biuznis. Bet darbininkų klasei nėra reikalo bijotis, kad šitie žmonės būtų socializmo priešinai. Atvirkščiai, juo labiau didėja inteligentinių darbininkų skaičius, tuo jų padėtis darosi labiau panaši į proletariato padėtį, jų reikalai verčia juos eiti išvien su visa darbininkų klase ir kovot prieš kapitalizmą.

Pagalį, labai žymiai pakeistos yra tos programos dalys, kurios gildė socializmo tvarkos įvykinimo klausimą. Iki revoliucijų, kilusių įvairiose Europos šalyse apie didžiojo karo pabaigą, socialistai tegalėjo imti šį klausimą tik tai iš grynai teoretinės pusės. Teorija gi visuomet stengiasi išdėstyti dalyką kuopaprastėu sioje formoje. Todel socialistai pirmiaus tenkindavosi tuo, kad nurodydavo, jogei socializmo įvykinimui reikia darbininkų klasei paimti valdžią į savo rankas ir privatinę nuosavybę darbo bei susisiekimo priemonės pakeisti visuomene. Didžiųjų socializmo mokslininkų raštuose, beje, budavo aiškina, kad tas nuosavybės formos pakeitimas negalės įvykti staigiai ir kad gamybos tvarky, kas socializmo tvarkoje nebus atliekamas pagal vieną kokį nors kūrpalį (žiur. pv. K. Kautskio veikala "Ant Rytųtaus po Socialės Revoliucijos"), bet į partijų programus tie mokslininkų išvadžijimai nebuvo dedami. Todel paviršutiniškai protaujantys žmonės dažnai įsivaizduodavo, jogei socializmas busias įvestas daug-maž tokiu būdu: susiorganizuavę darbininkai nuvers buržuazinę valdžią ir paims valstybės galią į savo rankas; po to naujoji valdžia atims žemę, fabrikus, kasyklas ir geležinkelius iš kapitalistų ir pavers juos viso krašto nuosavybe — ir bus atliktas kriukis. Šitokių suvulgarizuotų šablonų, kaip žinia, mėgina sukurti "socializma" Rusijoje bolševikai.

Kad tokių nesuipratimų nebutų, naujojo programo autoriai ryžosi nušviesti socializmo klausimą aiškias. Patyrimas, kurį turėjo įvairių šalių socialistai, budami valdžiose, parodė, kad valstybės galios paėmimas ir savo rankas darimaitol neišsprendžia pamatinų socializacijos problemų. So-

cializmo tvarka reiškia ne tik tai nuosavybės formos pakeitimą, bet ir visai naują ekonominę organizaciją. Šioje organizacijoje turi naudotis sprendžiamu balsu imonės savininkas (valstybė, valstius, miestas ir tt.), darbininkai ir visuomenė. Taigi imonių vedimui socializmo tvarkoje turės būti sudarytos tam tikros ukių tarybos iš aukščiaus minėtųjų elementų. Kova del tokių ukių tarybų sudarymo turi eiti greita kovos del paėmimo valdžios į darbininkų klases rankas (žinoma, demokratinės tvarkos rėmuose, kaip minėta šio straipsnio pradžioje).

Naujasis programą taip pat smulkias, negu pirmesni socialistų programai, kalba apie darbininkų klases uždavinius tarpautinėje politikoje — apie tautų apsisprendimo teisę, apie tautinių mažumų teises, apie kovą su imperializmu, apie valstybių nusiginklavimą, apie Jungtinių Europos Valstybių sudarymą ir apie Tautų Sąjungos demokratizaciją.

Reikia pažinti, kad Heidelbergo programą tiek pat prisidėjo prie darbininkų samonės pagilinimo, kiek yra prisidėjęs senas K. Kautskio kūrinys.

Lawrence, Mass.

Iš L.S.S. 61 kp. veikimo.

Mūsų kuopa yra naujai susiorganizavus, bet veikimu ne atsilieka nuo kitų kolonijų. Pirmam savo susirinkime, liepos m. 10 d., kuopa nutarė išnešti protestą prieš klero reakciją Lietuvoje, ypatingai pasijūčiusią smurto žygiams Seime birželio 20 d., kuomet buvo jėga pašalinti iš posėdžių salės atstovai Bielinis, Lapinskas ir Grinius. Kuopos rezoliucija tilpo "Keleivyje" ir "Naujienose".

Rugpjūčio 21 d. mūsų kuopa bendrai su sandariečiais surengė protesto mitingą. Kalbėjo abiejų pusių kalbėtojai: S. Michelsonas ir V. Čekauskas. Dviem dienom vėliau, rugp. 23 d., vėl tos pačios organizacijos turėjo bendrą pikniką. Jame kalbėjo J. Gegužis ir Paulauskas. Abiejuose rengimuose publikos atsilankė nemažai. Iš atlikusio pelno mūsų daliai teko \$80.37. Tuoju po pikniko mes pasiuntėm į Lietuvą socialdemokratų partiją, draugų K. Bielinio ir J. Paplauskos vardais, 780.30 litų.

Dabar, vasaros sezonui pasibaigus, vietiniai sąjungiečiai rengiasi daugias veikti. Todel mes kviečiame visus protaujančius Lawrence'o darbininkus stoti į L.S.S. kuopą ir darbuotis kartu su mumis. Jei gaus mes snausime, tai nieko gero neturėsime, tiktai užauginsime ragus savo priešams — klerikalams ir komunistams. Atėjo laikas laužti ragus tiems atžagareiviams, jungiant susipratusių darbininkų jėgas į daiktą ir skleidžiant miniosocializmo idėją. Draugai, norintys įstoti į Lietuvų Socialistų Sąjungą, gali kreiptis į bet kurį mūsų kuopos narį platesnių informacijų.

F. A. Vareika.

Aukos Lietuvos Socialdemokratų Partijai

Pasiunčiama 1000 litų; gauta dvi stambios aukos

Lietuvos S. D. P. greitai laiku aplaikys stambiają auką. Šiandienomis iš L. S. D. Rėmimo Fondo pasiūsta Lietuvon tukstantis litų.

Prieš išsiuntimą gauta dvi stambios aukos, butent: L.S.S. 81 kuopa \$20.00. Mokslo Draugai \$17.00. Išsiuntus dabartinį siuntinį, Socialdemokratų Rėmimų Fondo išdais paliks tuščias, tuščiai laukti jį būtų negerai. Fondo valdyba norėtų, kad greitai lai-

ku vėl susidarytų atatinama suma ir būtų galima kita tukstantį pasiūsti.

Draugai ir pritarėjai, pasirpinkite tuojaus sukelti tukstantį litų, siųsdami duokles ir aukas Fondo komitetui. Aukos primame neapbrėžtuomis sumomis: kas gali aukoti \$100, tam ačiu už šimtą; kas \$50, labai ačiu ir už tai; kas duos \$20 ar \$10, gerai ir tiek; kas pagalios duos dolerį-kita, ačiu ir tiems. Žodžiu, mes ir musy draugai Lietuvoje busime dėkingi kiekvienam aukotojui.

Siųskit ir neškit aukas Fondo iždininkui:

J. Smotelis,
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Ar Jūsų Oda Niežti Arba Dega

Daug kentėjimų nuo visokių odos ligų galima pašalinti laiku vartojant Cadum Ointment. Jis pašalina niežėjimą ir degimą iš sykių ir yra labai minkštintis ir gydantis kur tik yra oda sužeista ir paraudavusi. Cadum Ointment yra geras nuo išbėrimų, spuogų, šlakų, slogų išbėrimų, karščių, pūslių, pūklių, šaudų, dervinių, niežėjimų, išbėrimų, žaizdų, įsivėrimų, užgavimų, skaudulių, nudegimų, vabaly įkandimų ir t. t. Jei jūs negalite gauti Cadum Ointment savo aptiekoje, tai siųskite 35c pas The Omega Chemical Company, 576 Fifth Avenue, New York.

S. M. SKUDAS GRABORIUS

Palaidojimus aprūpina gerai ir dailiai; busite patenkinti. Automobiliniai vestuvės, krikštynos ir t. t.

1911 Canalport Ave.
Tel. Roosevelt 7532

Dr. Lawrence P. Slakis

DENTISTAS
4454 So. Western Ave.
Valandos: nuo 10 ryto iki 9 val. vakare.

LIETUVIAI DAKTARAI

Namų telefonas Yards 1699
Ofiso Tel. Boulevard 5913
DR. A. J. BERTASH
3464 So. Halsted St.
Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir 6 iki 8 vakare.

DR. S. A. BRENTA

Ofiso Valandos:
9 iki 12, 1 iki 3 dieną
ir 6:30 iki 9:30 vakare
4608 S. Ashland Ave.,
Netoli 46th St. Chicago, Ill.

A. L. DAVIDONIS, M. D.

4643 So. Michigan Ave.,
Tel. Kenwood 5107
Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:30 iki 7:30 vakare.

DR. I. E. MAKARAS

Gydytojas ir Chirurgas
10748 So. Michigan Avenue
VALANDOS: 2-4 diena. 6:30-8:30 vakare.
Ofiso telefonas Pullman 1198
Namų telefonas Pullman 0349

A. MONTVID, M. D.

1579 Milwaukee Ave., Room 209
Kampas North Ave. ir Robey St.
Valandos: 12 iki 2 po pietų, 6 iki 8 vakare. Dr. Brunswick 4988.
Namų telefonas Spaulding 8693
Ultravioletinė šviesa ir diathermia

DR. J. P. POSKA

Gydytojas ir Chirurgas
3133 So. Halsted St.
1243 So. 49th Ave., Cicero
Valandos 8-12 diena, 7-9 vakare
Cicero: Utarnike, ir Pitnykoje nuo 3 iki 9 vakare.

DR. M. T. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 S. Ashland Tel. Boulevard 7820. Res., 6641 S. Albany Ave. Tel. Prospect. 1930. Ofiso valandos 2-4, 6-8. Nedėlio 10 iki 12 d.

Office Boulevard 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVYS DENTISTAS
4712 So. Ashland Ave.,
near 47th Street
CHICAGO

Tel. Blvd. 9158
M. Wotkiewicz-BANIS
AKUŠERKA
Pasekmingai patarnauja moterims prie gimdymo o, patarimai lyčiai, moterims ir merginoms.
3113 South Halsted St.

DR. HERZMAN

— IŠ RUSIJOS —
Gerai lietuviškas žinomas per 15 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Morgan St.
VALANDOS: Nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare.

Telefonas: { Dienomis: Canal 3110. Naktį Drexel 0950 Boulevard 4186

3235 S. Halsted St.
Val.: 9-10 iš ryto ir po 8 v. v.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoją 18 metų Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Illinois
Specialistas džiuvos Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 valandos ryte iki 12 val. po pietų.
Telefonas Midway 2880

DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave.
Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

DR. M. J. SHERMAN

Specialistas moterų ligų
1724 So. Loomis, kampas 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare. Telefonas Canal 1912 Naktinis Tel. Fairfax 6868

DR. MARYA DOWIAT-SASS

1707 W. 47th St.
Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų.

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3103 So. Halsted St., Chicago arti 31st Street
Valandos, 1-3 po piet., 7-8 vak. Nedėliomis ir šventadieniais 10-12 diena.

Jei abejojate akimis, pasiteirauk Dr. A. R. BLUMENTHAL

Optometrist
Tel. Boulevard 6487
4649 S. Ashland Ave.
Kampas 47-tos ant 2 lubų

DR. R. C. CUPLER, GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Kampas Oakley ir 24 St.
Ofiso val. nuo 2 iki 4 kasdien. Panedėly ir ketverge nuo 8 iki 8 v.

Specialistai užsienėjusių chroniškų ligų vyrų, moterų ir vaikų. Doktoras Medikalės Laboratorija.

DR. HORVAT, DR. WILLING
1347 W. 18 St., kampas Blue Island Ave., 2 fl. Valandos nuo 9 iki 8 kasdien. Nedėlio nuo 9 iki 12.

Francuziškas Daktaras

Specialistas kraujo, odos, chroniškų ir slapty ligų

Gydo su pagelba naujausiu metodu

X-Ray Spinduliai

Ofisas

1800 So. Ashland Ave.

ant viršaus Ashland State Banko Telefonas Canal 0464

Valandos 2:00 iki 4:30 ir 8 iki 10 Nedėlio nuo 2:30 iki 4:30 po piet.

Dr. J. W. Beaudette

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday
by the Lithuanian News Pub. Co. Inc.

Editor P. GRIGAITIS

1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$3.00 per year in Chicago.
8c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų Ben-
drovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsimokėjimo kaina:
Chicagoje — paštu:
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui ..... .75

Chicagoje per nešiotojus:
Viena kopija 3c
Savaitei 18c
Mėnesiui 75c

Suvenytose Valstijose, ne Chicagoje,
paštu:
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.75
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui ..... .75

Lietuvon ir kitur užsieniuose:
(Atpiginta)

Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money
orderiu kartu su užsakymu.

BABRAVIČIAUS KONCERTAS NEPAVYKO.

SO. BOSTONO KLERIKALAI KALTINA
PROTESTO MITINGĄ.

CHICAGOJE BABRAVIČIUI SEKĖSI NE GERIAU.

PRIEŠTATYS NE PARTIJOSE IR NE POLITIKOJE.

Užėjęs šią temą, So. Bostono juozapiečių laikraštis ir drožia "krikščionišką" pamokslą, kad net viskas braška. Reikia manyti, kad kitu du tos kolonijos laikraščiu į tą pamokslą atsakys, ir tuo budu south-bostoniečiai vietoje džiaugsmo, kad susilaukė "žavėjančio" artisto, turės tikrai daugiau barnių, piktumo ir nervų sugadinimo.

Mums išrodo, kad jie be reikalo vaidijasi. Chicagoje mes irgi turėjome šiek-tiek patyrimo su kalbamuojų artistu ir dabar jau žinome kai kuriuos dalykus, kurių pirmiausia nežinojome.

Pirmutinį koncertą tam artistui rengė "Naujienos". Jos išgarsino jį taip, kad per keletą savaičių jo vardas, pirmiausia beveik niekieno čionai negirdėtas, buvo visų chicagiečių lūpose. Vienok, kai atėjo koncerto diena, tai pasirodė, kad vos apie šesetas šimtų žmonių prisirengę atvykti į svetainę ir užsimokėti įžangą. Kadangi reklamai buvo išleista daug pinigų, tai koncertas davė rengėjam deficitą.

Tuomet Chicago klerikalai prapliurpo panašiu budu, kaip dabar So. Bostono "Darbininkas". Tiesa, čia pirm Babravičiaus koncerto nebuvo jokio masinio protesto mitingo, todėl klerikalai negalėjo sakyti, kad publika esanti "sudemoralizuota" politinėmis prakalbomis; bet čia už keleto mėnesių prieš Babravičiaus pasirodymą buvo dainavę ir smuikavę vieni "Lietuvos valstybės operos artistai". Jie labai suvylė chicagiečius, ir "Naujienos" juos pakritikavo. Todėl, kai menkai pavyko Babravičiaus koncertas, tai vietos kunigų laikraštis šoko rėkti, jogei kaltos esančios "Naujienos", nes jos savo "vienpusišką" kritiką atgrasinusios žmones nuo koncertų.

Tie priekaištai "Naujienoms", žinoma, buvo neteisingi, ką paskui visi aiškiai pamatė.

Kai buvo rengiamas antras koncertas Babravičiui, tai susidarė platesnis rengimo komitetas, į kurį įėjo ir "visuomenės atstovai". Bet, nežiurint to, kad koncertas buvo reklamuojamas labai uoliai, naujos publikos atsilankė į jį tik koks ketvertas ar penketas šimtų. Antrą kartą paklaustas artisto atėjo beveik visi tie patys žmonės, kurie buvo pirmame jo koncerte, ir daugelis dar atsivedė po vieną savo draugą.

Pasirodė tuo budu, kad į tokios rūšies koncertą visoje Chicagoje galima sukviesti daugy-daugiausia dešimtį ar vienuoliką šimtų žmonių. Ir tai apie pusę tų žmonių eina tikrai tuomet, kai jie žino apie artistą ne tikrai iš reklamos, bet ir iš jo dainavimo.

Dabar, jeigu milžiniškoje Chicagoje lietuvių kolonijoje galima tik per didžiausias pastangas "suvaryti" į Orchestra Hall tarp 600 ir 1,000 žmonių, tai kiek gi publikos galėjo tikėtis matyti Babravičiaus koncerte south-bostoniečiai?

Jie sakosi paėmę tam koncertui gražiausią salę Bostone, Symphony Hall, kurioje sutelpa 3,000 žmonių. Ir ji buvusi "pustuštė". Kitaip ir būti negalėjo!

Ir nėra ko čia kaltinti. Tai buvo ne kiemo nors nusidėjimas, o tikrai klaida. Klaida tame įsivaizdavime, kad

Babravičiaus vardas galys pritraukti tukstančius žmonių į tokią svetainę, kurioje tie žmonės niekuomet nebuva.

Babravičius turi gražų balsą, bet jisai nėra populėrus. Musų žmonėms jisai yra svetimas, kadangi jisai toli nuo jų stovi. Be to, jie nemėgsta eiti į svetaines, kuriose jie jaučiasi suvaržyti. O Babravičiui yra "per prasta" dainuoti "lietuviškose salėse".

Amerikoniška gi publika apie Babravičių nieko nežino ir nenorės nieko žinoti, kol jisai nebus išgarsintas tam tikrų agentūrų. Kad jos garsintų jį, jisai turi buti igijęs vardą didžiuliuose Europos teatruose. Patys amerikona savo nuomonės apie artistų vertę neturi; jie giria tą, ką giria Europa.

Nemalonu, kad taip yra su Babravičiaus koncertais, bet prieš tai nieko nepadarysi. Meno pasaulyje jisai dar nėra sau iškovojęs vietos, ir pasirodo, kad vien tikrai mokėjimo gražiai padainuoti (kelioliką vis tų pačių dainų ir arijų) šitam tikslui nepakanka.

Tai kam čia tas partyviškas So. Bostono klerikalų organo riksmas? Kam čia tas mėginimas iš koncerto daryti sau politinį kapitalą ir keiktis?

Meną klerikalų priešai tikrai moka daug geriaus suprašti, negu tos daktos, kuriomis remiasi kunigo Šmulkščio diktatura!

atsakyta žmonėms, kurie išbuvo mažiau kaip šešius mėnesius iš šalies. Bet buvo atsitikimų, kur žmonės pasiliko ilgiau kaip šešius mėnesius užsienyje, bet galėjo prirodyti, kad turėjo, del gerų priežasčių, išbūti ilgiau. Naturalizacijos tyrinėtojai prisirengę atsakyti pilietystę tiems, kurie išbuvo ilgiau kaip šešius mėnesius už Suvenytų Valstybių ribų.

Kl.: Kaip ilgai naturalizuotas amerikietis gali išgyventi užsienyje be pametimo pilietystės?

Ats.: Penkis metus svetimoje šalyje ir dviejus metus jo gimtinoje šalyje.

Kl.: Jeigu išvažiavusiu Europon tuoj po mano naturalizacijos ar pamesiu savo Amerikos pilietystę?

Ats.: Jeigu išvažiavusiu pasvečiuoti, pavoju nestatui pilietystės, bet jeigu į penkis metus po išdavimo naturalizacijos sertifikato grįžti į gimtinę šalį, arba važiuoji į bilę britai šalyje ir tenai nuolat apsigyveni, tavo naturalizacijos sertifikatas gali būti pertrauktas. Suvenytų Valstybių diplomatai, ypatingai konsuliniai oficeriai, svetimosiose šalyse, laiks nuo laiko, pristato Valstybės Departamentui ir Tisingumo Departamentui vardus naturalizuotų amerikiečių, kurie jų jurisdikcijoje apsigyvenę ir kurie savo gimimo šalį nuolat apsigyvenę. Šita įstatymo sekcija (15) liečia tik tuos naturalizuotus piliečius, kurie piliečiais mažiau penkis metus. Kl.: Vienas iš mano liudininkų, kuris pasirašė ant mano peticijos, išvažiavo. Ar galiu gauti kitą jo vietą užimti?

Ats.: Taip. Bet pirmiausia pasitark su naturalizacijos tyrinėtoju, nes jis gal norės išklausi neti naują liudininką prieš išklausimą.

Kl.: Ar gminės gali būti liudininkais?

Ats.: Nekuriuose naturalizacijos teismuose (ypatingai Chicagoje) artimos giminės negali būti liudininkais. Bet visuomet paratina prašyti pažįstamus vietos žmonius.

Kl.: Kalbu ir galiu rašyti angliškai, bet nežinau gramatikos. Ar užteks del egzamino?

Ats.: Turi suprasti angliškai gana gerai atsakyti visus klausimus. Kaslink rašymo, įstatymas reikalauja, kad tik turi pasirašyti po peticija.

[FLIS.]

Spalio 7, 1777, Pasidavimas Burgoyne. 1777 metais, Burgoyne, vedėjas britų pulkų, apsisitojo toje vietoje, kur šiandien pavadinta Germantown. Šie pirmieji vokiečiai buvo menonitai iš Crefeld miesto. Jų vedėjas buvo jaunas advokatas Pastorius, kuriam nelabai senai tapo pastatytas pulkus paminklas Germantown'e.

Spalio 7, 1777, Pasidavimas Burgoyne. 1777 metais, Burgoyne, vedėjas britų pulkų, apsisitojo toje vietoje, kur šiandien pavadinta Germantown. Šie pirmieji vokiečiai buvo menonitai iš Crefeld miesto. Jų vedėjas buvo jaunas advokatas Pastorius, kuriam nelabai senai tapo pastatytas pulkus paminklas Germantown'e.

siekė Saratoga Springs. Spalio 7 dieną Burgoyne siūlė pertrauką. Bet jis atsakė pasiduoti Amerikos vedėjui Gates. Tuomet Amerikos generolas palengvino sąlygas ir reikalavo, kad britai grįžtų Anglijon ir daugiau nebekovotų Amerikos armiją. Kongresas neužtvirtino tų sutartį, ir britai buvo laikomi nelaisvė iki garo pabaišos. Burgoyne pasidavimas užėmė svarbią rolę nepriklausomybės kare, nes nudžiugino visus amerikiečius ir jų draugus pasaulyje, ir pranašavo karą pasakmingą užbaigimą.

Spalio 7, 1853, Gimimo Diena James Whitcomb Riley. Šitas garsus ir mylimas Amerikos poetas gimė Greenfield, Indiana, spalio 7, 1853 metais. Bu-damas ūnus advokato, jo šeimyna norėjo, kad jis sektų

Apie Įvairius Dalykus.

ka švietimo srityj turėtų užimti pirmą vietą, ji turėtų būti intelektualinio gyvenimo centras.

Bet taip nėra. Studentų skaičius (kai kurie Amerikos universitetai turi iki 30,000 studentų), trobesių imponuojantis didumas, laboratorijų kuopikliausias įrengimas dar nieko nepasako, apie universitetų gerumą. Kiek universitetas yra geras, tatau pirmoje vietoje pareina nuo to, kiek profesoriai yra geri.

O su profesoriais Amerikoje dalykai nekokie. Mokslų žmonės, sako Dr. Frank Bohn, žurnale "Forum", pradeda apieisti universitetus. Apleidžia jie todėl, kad kitose įstaigose jie gauna nepalyginamai didesnes algas. Štai visai nesena gal gimus psichologijos profesorius apleido universitetą ir nuėjo rašyti apskelbimus vienai maisto išdirbystės firmai!

Kodel jis taip padarė? Atsakymo toli nereikia ieškoti. Universitete jis gaudavo \$5,000 metams, o dabar jam mokama \$50,000 metams. Taigi jis gauna dešimtį kartų didesnę algą.

Kuomet atkreipi dėmesio į tą faktą, jog kai kurie universitetai moka savo profesoriams metams \$3,392, nepilniems profesoriams \$2,800, profesoriams asistentams \$2,300, o instruktoriams tik \$1,800, — tai pasidaro visai suprantama, kodėl nemažas skaičius pačių gabiųjų profesorių meta universitetus ir eina rašyti apgarsinimus arba kokį kitą pelningą darbą dirbti.

Prie tokių sąlygų, sako Dr. Bohn, Amerikos universitetai išauga į milžinus, bet intelektualiniu žvilgsniu jie negali prilygti geresniems Vokietijos, Anglijos arba Francijos universitetams. Ir toki padėtis tęsis tol, kol nebus labiau atkreipta dėmesio į materialinį profesorių stovį.

Ar mes turime tarptautinę kultūrą? "Ne", atsako paskilbes pasaulio rašytojas Georg Brandes. Mes turime tarptautinę geometriją, astronomiją, chemiją, fiziką ir mediciną. Bet suderintos tarptautinės kultūros mes neturime. Dar niekuomet pasaulyje, sako Brandes, nepasi-

tėjo pašaukima, bet kadangi jis nemėgo mokintis, pabėgo iš namų ir piešė iškabas, kur tik galėjo. Per dešimts metų jis vaikščiojo per Ohio valstiją, piešdamas visokius ženklus ant tvorų ir apleistų namų. 1877 metais su knygų leidėju sumislino publiką apgauti išleidžiant eiles po vardu Edgar Allan Poe. Daugelis žinovų tikėjo, kad Edgar Allan Poe ištikro parašė tas eiles, kol sužinojo, kad tai buvo darbas jauno poeto. Potam jis pradėjo rašyti. Jo eiles mėgsta jaunieji amerikiečiai, nes jis daugelį eilių parašė apie jaunystės atsitikimus ir jaunystės dienas. 1915 metais Indijanos gubernatorių išleido proklamaciją paskiriant jo gimimo dieną kaip šventę. Riley mirė liepos 22, 1915 metais. [FLIS.]

Profesorius truputį paraudė ir atsakė:

"Aš pats laikaus tos nuomonės".

Na, o kuomet viena tauta žiuri iš aukšto į kitas tautas, tasak, je tarp autinę kultūrą negali turėti ir kiti. Prie tokių eilų nkybių paprastai esti taip: mes musų, tai gera; kas kitų, tai bloga.

Amerikoje vis dar vedama smarki agitacija, kad nordikai yra "žmonijos smetonėlė".

Nordikų teorijos šalininkai tvirtina net, jog beveik visi žymesnieji žmonės pasaulyje priklauso nordikams.

Prie nordikų priskaitoma šviesiaplaukiai, pailgo veido žmonės. Tokio tipo žmonių nemažai galima užtikti Skandinavijoje, Vokietijoje, Anglijoje, etc.

Ar ta nordikų teorija turi bet kokį rimtą mokslišką pagrindą?

Jokio, atsako, prof. Franz Boas, kuris yra priskaitomas prie žymiausių Amerikos antropologų. Jo manymu, nordikų teorija yra gryniausias abstraktas. Europoj nėra nė vienos tautos, kuri būtų "tyra". Visos jos yra maištos. Visos tautos turi nordikų, alpinų ir kitokio tipo žmonių.

Nelais dar nerodė, kad nordikai yra gabesni ir protiniai labiau išsivystę, negu kiti. Faktas yra tas, sako Boas, kad nuo socialinių sąlygų pareina žmonių elgimosi. Kuomet žmonės, gyvena maž-daug vienos sąlygose — ar tai jie bus nordikai, ar alpina, ar kokie kiti — tarp jų nebus galima pastebėti didelių skirtumų.

Amerikos mokyklos yra geriausios pavyzdys. Jas lanko įvairiausių tautų vaikai. Ir visi tyrinai rodo, jog, aplamai arant, protinis išsivystymas tų vaikų maž-daug yra vienodas, nežiurint į tai, ar ji: bus nordikų, semitų ar kokių kitų (altaodžių) vaikų.

Akyvaizdoj to fakto, sako prof. Boas, yra didžiaus nesąmonė priduoti bet kokią reikšmę nordikų teorijai.

Chicagoje dabar laikoma lekcijos vienas žymiausių Anglijos žmonių. Juo yra Joseph McCabe.

McCabe išbuvo dvyliką metų katalikų vienuolyne. Po metų jis profesoriavo katalikų kolegijoje, išguldindamas filosofiją. Paskui metė kunigystę ir pasišventė mokslui. Jis yra parašęs apie 70 knygų ir išvertęs iš įvairių kalbų (McCabe žino 10 kalbų) apie 50.

Amerikon McCabe atvyko laikyti lekcijas vyriausia iš evoliucijos srities. Kiek jis pažįsta evoliuciją, galima jau spręsti iš to, jog jis tą mokslą studijavo per pastaruosius 40 metų.

Skaitytojams bus dar idomu sužinoti ir tai, jog Wells'o "Outline of History" pirmuosius skyrius, kur kalbama apie evoliuciją, žemės atsiradimą, etc. parašė Joseph McCabe. Jo vardo ten nėra tik todėl, kad katalikų dvasiškija to veikalo leidėjams pastatė tokį ultimatumą: jeigu bus minimas McCabe'o vardas, kaipo tų skyrių autorius, tai visur tas veikalas bus katalikų boikotuojamas. Kuomet leidėjai pagadė visus žurnalus, katalikų

Praeitą penktadienį Chicagoje kalbėjo sovietų Rusijos "genialingas" poetas Vladimir Majakovski. Prie kurios rusies poetų Majakovskis priklauso, — pigu įspėti. Štai jo poezijos pavyzdys:

"Oknu!
Vižu
ottuda
gde režetsia nebo
dvorecov izzublennoi liniej
vzletel
prostiorsia oriol samoderžca
černei čem ranše
zlei
orlinee.
Srazu —
liudi
lošadi
fonari
doma
i moja kazarma
tolpami
po sto
rinulis na ulicu".
Ir visa tai vadinama poezija!

Taip tai rašo futuristų poetai, prie kurių priklauso ir Majakovski.

Ne be reikalo tad ir sakoma, kad pas F. T. Marinetti, futurizmo tėvą literaturoje, gimė mintis futuristiškai rašyti tuomet, kai jis, grįždamas namo iš vienos linksmos puotos, įgriuvo į duobę, kur buvo suverstos visokios šiukšlės.

—K. A.

Redakcijos Atsakymai

Antanui Cicėnui. — Netilps.
Petriui Šlakiui. — Talpiname žymiai sutrumpinę.

Tukstančiai žemynų yra nusipirke pjanus pas Budriką ir visi yra pilnai užgandinti.

Didelis pasirinkimas pjanų.

Jos. F. Budrik
3343 So. Halsted St.
Stock Room 3327 So. Halsted St.

HARRIET MONTVIDIENĖ

21 metų amžiaus mirė spalio 4 d. 1925 m., 10 val. vakare patikdama nusiminime vyra Jona ir 4 metų sunų Luiza. Kūnas randasi 3342 W. North Ave.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, spalio 10 d., 2 val. po pietų i Lietuvių Tautiškas kapines.

Jonas Montvidas ir Sunus Luizas

A. A. Tadaušas Yurkėnas

persikyrė su šiuo pasauliu spalio 7 d., 1 val. ryte, buvo 75 m. amžiaus. Paėjo iš Jūzintų miestelio; Amerikoj išgyveno 25 metus. Lietuvoje paliko seserį ir brolių vaikus, čia Amerikoj sesers dukterį A. Čepukienę ir sesers sunus Izid, ir Prana Daunius ir A. Baltakį. Gimėnės ir pažįstami kviečiami dalyvauti laidotuvėse, kurios įvyks subačioje, spalio 10 d., 1 val. po pietų i Tautiškas kapines. Kūnas pašarvotas pas Čepukus, 4201 N. Marmora Ave. Patarnauja graborius E. deikis.

JUOZAPAS MAMENAS

Mūsų mylimas pusbrolis persikyrė su šiuo pasauliu sulaukęs 47 metų amžiaus spalio mėn. 6 d., 1925 m. 9.45 val. ryte. Paėjo iš Skeimono miestelio, Utenos apskr. Amerikoj išgyveno 19 metų.

Paliko dideliam nuliudimui Amerikoj pusoserį Julioną Valienę, Lietuvoj moterį Julioną, sunus Joną, Vladislavą ir Antaną. Kūnas pašarvotas randasi 10928 Michigan Ave. Laidotuvės įvyks subačioje, spalio 10 d., 2 val. po pietų i Tautiškas kapines.

Visus gimines, draugus ir pažįstamus nuosirdžiai kviečiame dalyvauti laidotuvėse ir suteikti mirusiam pakutini patarnavimą.

Nuliudę ir pilni gilių sielvarto liekame

Pusseserė Valienė

Laidotuvės patarnauja graborius Martin Otto, Telefonas Pullman 0266.

J. Pavlavičia
Undertakers Co., Inc.
Automobiliai vestuvėms, krikštynoms ir t. t.
3238 So. Halsted St.,
Phone Boulevard 7667
Rezidencija Boulevard 9828
Chicago, III.

Pirkit Plunksnas Tiesiai nuo IMPORTUOTOJŲ
Su dideliu sutaupymu

Maišytos plunksnos ... 43c. svarui
Žagų plunksnos ... 28c. svarui
Parinktos, supilštos \$1.59 svarui
Rankoms plėšytos, baltos \$1.98 sv.
BECK'S DEPT. STORE,
3323-5 So. Halsted St., Chicago

Lietuvių Rateliuose.

(Tęsa nuo 5 pusl.)

Ji Vilniaus Vadavimo Komitetas ir daugiau kaip penkiolika Chicago lietuvių didžiųjų draugijų. Šiame susirinkime Chicago lietuviai dar sykį pasauliui parodys lenkų grobikų darbų, dar sykį pareikš, kad Vilnius turi priklausyti ne kam kitam, kaip Lietuvai, nes tai Lietuvos sostinė, Lietuvos širdis.

Turtingas programos

Rytidienos masiniame susirinkime kalbės geriausi kalbėtojai: Lietuvos Konsulas P. Žadeikis, Naujienų Redaktorius P. Grigaitis, adv. F. Bračulis, Chicago universiteto prof. Lowett ir draugingų mums tautų atstovai: ukrainiečių, baltųjų, čekų ir k.

Be to bus labai turtingas vokalių-muzikalis programos, kurį išpildys geriausių mūsų artistinės spėkos: O. Bležienė, S. Krasauckienė, V. Bigeliutė, Dzimidz-Drimdzi, Jaunoji Birutė, Jaunuolių Orkestras, Birutės choras ir k.

Ginkime savo sostinę Vilnių, padėkime Vilniaus lietuvių kovai už laisvę, pareikškime jiems užuojautą ir savo karščiausį prisitarimą tai jų kovai. Pasiklausykime ir savų dainininkų, chorų ir orkestrų. Budime visi rytoje Lietuvių Auditorioje.

Jei jau mūsų vaikai (Jaunoji Birutė, Jaunuolių Orkestras) ir tie skubinasi pagelbon Vilniaus lietuviams, tai jau mes tuo labiau negalime praleisti nedalyvavę šiame mass-mitinge. Būkite visi. Būkite rytoje. Būkite Lietuvių Auditorijoje.

— V—kis

North Side

Lietuvių kriaucių 269 lokalo balius.

Lietuvių kriaucių lokalas rengia koncertą ir balių nedėlio, spalio 11 d., Amalgameity kriaucių unijos svet., 1564 N. Robey St., kampas North Ave. Šis vakaras bus pirmas lietuvių kriaucių istorijoje delto, kad visiems atsilankiusiems įžanga dykai.

Tiesa, nors lokalas neturtin-gas finansiskai ir dar nespėjo atsigriebti nuo to smugio, kurį uždavė Maskvos davatkos, valdydami lokala per porą metų, bet kad dabartinė lokalo valdyba nepridarė didelių išlaidų, taipgi ir kriauciai mažai dirba, o kiti ir visai neturi darbo, taigi rengimo komitetas ir nutarė surengti tokį vakarą, kad visi kriauciai galėtų sueti ir praleisti linksmai vakarą.

Todel ir patartina, kad publika skaitlinkai atsilankytų. Tikimės, kad bus gražus programos, o po programos šokiai ir žaismės. Įžanga gi visiems dykai Gerbiamoji publika, tad nepamirškite atsilankyti.

North Sidės vaikų draugijėlės "Bijunėlio" pamokos jau prasidėjo. Pirmos repetitijos įvyko nedėlioje, spalio 4 diena, Liuosybės svet., 1822 Wabansia Ave. Vaikučių susirinko nemažas burys ir po vadoviste P. Sarpalio vėl pradėjo žieminį sezoną. Patartina, kad North Sidės vaikų tėvai visi atstevų savo vaikučius prie "Bijunėlio", nes "Bijunėlis" pirmą vaikų draugijėlę Chicagoj ir jos pavyzdį pasekė ir kiti. Pamokos atsibuna kaip ir pirmiau, nuo 10 iki 12 valandos iš ryto, Liuosybės svetainėje.

I North Sidės Viešą Knygną pareina visokių pakraipų laikraščių, taipgi ir iš Lietuvos "Kultura" ir "Krivulė", kuriuose daug mokslinių ir naudingų straipsnių. Patartina northsidiečiams naudotis knygną, o ne džiuguoti ant kampų.

—Northsidietis.

Bridgeportas

(Prisiūsta)

Gerb. Naujienų Redakcija:— Mėdžiū patalpinti Naujienose šia mano žinutė iš mūsų kolonijos, nes "Draugo" Redakcija ją talpinti atsisakė. Mat "Draugo" redaktorius daugumą yra kunigai marijonai ir mus, katalikus, piktina, nes mes, šv. Jurgio parapijonys, tankiai pagerbiam savo kleboną kun. pralotą Krušą. Bet "Draugas," neva katalikiškas dienraštis, keršija mūsų pralotui, kuris "Draugą" per daug metų yra palaikęs; kada jį paėmė vesti tėvai marijonai, tai jie pradėjo laikas nuo laiko pralotą šmeižti, o kada jis pereitą žiemą pareiškė žmonėms, kad katalikiškam laikraščiui nedėra kunigus šmeižti, tai marijonai visai supykę ir iš keršto netalpina žinių apie tai, kas gero yra mūsų kolonijoje. Jei vienuoliams valia pykti ir keršyti, tai mums katalikams, turbūt valia skaityti Naujienas ir į jas rašyti. (Žinutę talpiname žymiai sutrumpinę, paduodami vien faktus, be jokių išvadų. Red.).

Kun. praloto Krušo vardadienis Didelės iškilmės buvo šv. Jurgio bažnyčioj iš priežasties kun. praloto M. L. Krušo vardadienio. Jau iš vakaro pradėjo plaukti, gyvų gėlių buketai, nuo parapijonų ir komitetų, o ir klebonija pilna žmonių prisirinko sveikinti savo kleboną.

Ant rytojaus buvo iškilmingos mišios, atoriai buvo papuošti gyvomis gėlėmis ir apšviesti įvairiomis šviesom; nors ir buvo darbo diena, bet parapijonų prisirinko pilna bažnyčia. Mišios buvo laikomos asistuojant vietos kunigams. Prie vargonų giedojo p.ia Saurienė. Daug vaikų priejo prie komunijos.

Po mišių salėn susirinkę mokyklos vaikai sveikino pralotą Krušą dainomis ir teikė jam įvairias dovanas. Pralotas atsakė jiems tinkama prakalba. I pietus susirinko apie dešimt Chicago ir aplinkinių kunigų, o vakare dar daugiau pribuvo ir visi sveikino pralotą dėl jo vardadienio ir sudainavo "Ilgiausių metų, ilgiausių metų."

—Senas Parapijonas.

Padėka

Malnėkite dar kartą suteikti vietos Naujienose ištarti padėkos žodelį tiems mano draugams ir Naujienų skaitytojams, kurie mane atjautė laike mano ilgos ligos ir ištisė savo pagelbos ranką kada aš buvau Oak Forest ligoninėj.

Tariu didelį ačiū Naujienoms ir Keleivui, kurie mane lankė ir teikė suraminimą. Taipjau tariu širdingą ačiū šiems draugams: Jonas Činikas, švogoris Juozapas Valonis, J. J. Karplai, Žilvičiai, Kl. Janonis, Kaz. Kvėderas, Aug. Paullionas, Jonas Visgaitis, br. Joz. Eliakis, br. Juozas Gvergždis ir visiems kitiems, kurie mane atjautė ir gelbėjo laike mano ligos.

Dabar aš apleidau Oak Forest ir sugrįžau Chicagoan kiek sveikesnis ir galys dirbti lengvą darbą. Bet susilaukiau naujų skausmų, nes po trijų metų ligos sugrįžęs namo neradau juose sau vietos. Gerai aš sugrįžau Chicagoan kiek, dar, kad atsirado gerų žmonių, kurie mane sušelpė ir galėjau susirast kambarėlį ir ilgai nušioj tokį lengvesnį darbą; visgi geriau, negu ligoninėj bu-ti. Bet skaudu tai, kad tapau atskirtas nuo savo šeimos, savo vaikučių, ir tai del nedorų katalikų pastangų, kad aš nebetikiu jį prietarus.

—Petras Šlakis,
205 S. Halsted St.

Skelbimai Naujienose duoda naudą delto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

BRIDGEPORTO LIETUVIAMS: "Naujienas" pradėdama išleisti nuo 3-čios valandos ryto. Lietuvių gyvenanti nuo Morgan bei Wallace ir nuo 35-tos iki 31-mos gatvės yra apsupinami "Naujienoms" gana anksti. Už "Naujienas" galima mokėti syki j savaitę arba syki j mėnesį. Gyvenanti pažymėtame zone, o da neap-rūpinami ankstyvomis "Naujienomis" tuoj praneškite šiuo adresu: Aušros Knygynas, 3210 So. Halsted St. (Tel. Boulevard 9663).

Veikalo "Šėtono Karalystė" kuris įvyks spalio 18, Mėdazių svetainėje, tikėtai parduoda Naujienų raštinėj, 1739 S. Halsted St., Aušros knygyne, 3210 S. Halsted St. Varpo redakcijoje, 3251 S. Halsted St. ir pas artistus.

Pranešimas šv. Petronėlės namams. — Ištikus mirčiai mūsų d-jos narės Agnėškos Ozelenės, malonėkite susirinkti i švento Jurgio bažnytinę svet. kaip 8 val. ryto ketverge, spalio 8 d. Reikia dalyvauti paskutiniam patarnavime gerbiamos Agnėškos, kviečia B. Bytaulienė, šv. Petronėlės Draugijos pirmininkė.

Teatrališkas Klubas Lietuva laikys savo mėnesinį susirinkimą ketverge, spalio 8 d., 8 val. vakare, Davis Square Park svetainėje. —Valdyba.

Lietuvos Atstatymo B-vės šėrininkų suvažiavimas įvyks šeštadienį, lapkričio 8 d., 2 val. po pietų, šv. Jurgio d-jos svet., 180 New York Ave., Newark, N. J. Jau šėrininkai nenori, kad jų idėi pinigai žūtų, tai būtinai dalyvaukite šiame suvažiavime, nes yra užkviesti tam tikri ekspertai, kurie išdėstys bendrovės dalykus.

P. S. Dalyvaujantieji privalo atsiesti su savim šėrus, o kitaip nebus įleisti salėn. —Komitetas.

Lietuvių Kriaucių Skryniaus 269 A. C. W. of A. susirinkimas atsi-bus penktadienį, spalio 9 d., 7.30 val. vak., 1564 N. Robey St. Šiame susirinkime bus svarstoma daug svarbių dalykų, todėl kiekvienas narys privalo būtinai atsilankyti. —A. M. Kadsel, rašt.

APSIVEDIMAI

Aš esu graikų tautos ir norėčiau paieškoti sau merginos del ženatvės. Aš esu 40 m. senumo, sveikas, stiprus; dirbu visada ir pinigų turiu. Neru-kau ir negeriu moonshin. Mėdžiū merginos atsiliepti, kuri norit gero ir teisingo žmogaus, atsišaukit, rašydamos laišką angliškai.

John George
4620 S. Ashland ave., Chicago

ISRENDAVOJIMUI

PARENDAVOJIMUI flatas 7 kambariai ant pirmo aukšto, furmas šildomas, karšto vandens intaisai, va-nos, elektra, gasas — rendos \$45.00 j mėnesį. Šauk telefonu savininką: 2828 Wilcox Ave. Spaulding 9207

ANT rendos štoras 729 W. 18th St. Garu apšildomas, janitorius patarnavimas ir beizmentas, 100 pėdų frontas. Jeigu bus patogu, galima bus padalyti i du. Taipgi 4 kambariai del gyvenimo. Pigi rendo. Atsišaukit pas dženitorius. 729 W. 18th St.

RENDAI 5 kambarių flatas su visais įtaisymais, naujausias ma-dos. Randasi 4529 So. Sawyer ave. Kreipkitės i 3lubas iš užpakalio. 738 W. 31 St. Phone Boulevard 9678

PASIRENDAVOJA štoras, gera vieta del "Malt ir Hops." Pigi rendo. Ilgas lysas. Klausk 920 W. Randolph St. United Wholesale Grocers

SIULYMAI KAMBARIŲ

KAMBARYS dykai vedusiems žmonėms arba senai material, del platesnių žinių kreipkitės nuo 5 v. vakare, subačioje ir nedėlioje visą dieną. 4329 S. Washtenaw Ave.

IVAIRŲ SKELBIMAI

BAGDONAS BROS.
MOVING, EXPRESSING & COAL
PIANO MOVING EXPERTS
Long distance handling.
Turime daug metų patyrimą.
3406 So. Halsted St.
Phones: Yds 3408 — Blvd. 1969 res.

Tel. Yards 7282.
BRIDGEPORT PAINTING
& EDW. CO.
Malevojam ir popieruojam. Už-laikoma maleva, popiera, stiklus ir t. t.
3149 So. Halsted St.
J. S. RAMANONIS, Prez.

IVAIRŲ SKELBIMAI

Tel. Lafayette 5153-6438
RUBIN BROS.
NAMŲ STATYTOJAI
3804 So. Kedzie Ave.
CHICAGO

PRANEŠIMAS MOTERIMS
Parsiduoda vilnonios gijos įvairiems neriniams; kainos: 4 uncijų matkos 35c., 38c. ir 40c. Vilnonjos skiautės vaikams, kaina nuo 65c. iki \$1.00. Baltoji drobė užvalkalams ir paklodėms, Marškonijos gijos, kaina 1000 jardų nuo 10c. iki 45c. Mano tavoras parduoda nuo 35c. iki 50c. pigiau negu kitur.
Frank Selemonavičius
504 W. 33rd St. Prie Normal Ave.

Mes parduodame oleslo kainomis visiems. Dėdžinokite pas mus apie jūsų plumbingą ir namų apšildymo reikmes.
PEOPLES PLUMBING & HEATING SUPPLY CO.
490 Milwaukee Av. Haymarket 1018
461 N. Halsted St. Haymarket 4221

PIRKIT PLUMBINGA PAS MUS IR SUTAUPYKIT 35%
Mes parduodame visiems oleslo kainomis
Levinthal Plumbing Supply Co.,
1637 West Division St.,
netoli Marshfield

PLASTER board po 4c. už ketvirtainį pėdos; dastatome 6, 7, 8, 9, 10 pėdų augščio. Pilnas pasirinkimas lentų, stogų dengimo ir nuolydų. Greitas patarnavimas. Greitas patarnavimas. Šaukit Mr. Smetana
Builders Supply & Lumber Co.
2228 W. Madison St.
Tel. West 1090 — Seeley 4062

JIEŠKO DARBO

IJEŠKAU darbo už virėją. Turiu ilgų metų patyrimą. Galiu virti amerikoniškus ir lietuviškus valgius.
3348 S. Morgan St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

Proga visam gyvenimui
Augstos rūšies energingo sales managerio veikti kaip specialis atstovas pardavinėti parinktų žemių North West Sidėje. Musų kainos yra žemesnės negu kitų. Mes greit pradėsime plačiai skelbtis laikraščiuose ir per radio. Patyrimas nereikalingas. Aš noriu tokio žmogaus, kuris nori uždirbti \$10,000 j metus ar daugiau. Jūs galite tą padaryti čia.

Klausk Mr. Couplin
North Side Realty Co.
Room 713
77 W. Washington St.

REIKIA dviejų patyrusių shearmenų. Darbas geležies atkarpų jarde. Geras darbas, gera mokeskis.

Kohn Iron & Steel Co
2034 Southport Ave.

REIKALINGAS kriaucių prie-vyriškų kostumeriškų drabužių. Kreipkitės:

K. Laucius
3305 S. Auburn Ave.

AUTOMOBILIAI

PARDAVIMUI automobilis Apperson sedan, 1923, pirmos klesos padėjime. Bargenas.
1821 W. 35 St.

RAKANDAI

PARSIDUODA pigiai 5 kambarių geri furničiai ir flatas randavojas pigiai. Malonėkit matyt vakare tarp 6 ir 9 val.
3360 S. Emerald Ave. 1-as aukštas iš užpakalio kampas 34 St.

RAKANDAI pardavimui, var-toti 2 mėnesių, riešutinis miegruimio setas, valgomos kamba-rio setas, mohair parlors setas, karpetai, lempos, paveiksai, pianas, puikus bargenas.
1839 Wes 55th St.

PARSIDUODA 6 kambarių rakandai už gana prieinamą kainą. Pardavimo priežastis — važiuoju skubiai i Lietuvą. Turi būti visi rakandai parduoti i 2 dienas. Kam reikia gerų rakandų, bukite skubūs. Kreipkitės nuo 6 val. vakaro, subačioje visą dieną.
2136 N. Lavergne Ave.

PARDAVIMUI

AUGSTOS rūšies Schroeder Gro-jiklis Pianas, su elektros prijungi-mu, su rolemis, benčiumi ir kabi-netu, vertas \$1000, parduosiu už \$135.
2332 W. Madison St. 1 fl.

PARDAVIMUI groserio rakandai už visai prieinamą kainą, kaip tai: lentynos, baras, kėdžių šovkeisai, kainotas, registeris, svarstyklė ir taipgi yra pardavimui trokas 2-jų ir pusės tono. Yra ir kitų smulkų daiktų reikalingų prie panašaus bi-znio, George Bratts, 3500 So. Union Avenue.

PARDAVIMUI grosernė ir deli-catessen, biznis išdirbtas per 20 metų, nėra kompeticijos, pigi rendo, 7 kambariai del gyvenimo. Kas norit gražioji vietoj gyventi ir pasidaryt pinigų atsišaukit greit, nes kitos to-kios progos negausit.
1413 E. 58 St.
Tel. Fairfax 2619

PARSIDUODA ice cream par-lor, cigarų, cigaretų ir kitokių mažų daiktų, biznio vieta ap-gyventa lietuvių; rendo ne-brangl. Atsišaukite:
1437 S. 49th Ct., Cicero, Ill.

PARDUODU arba mainau ant automobiliaus grosernės, tabako ir kėdžių štoras, 4 rūmai pagyvenimui priežastis, einu i savo namą. Kat-rie turite mašinas atsišaukite
505 W. 32 St.
Telefonas Michigan 0602

PARDAVIMUI pigiai Molt and Hops štoras. Kartū ir Fordas. Už-gera, teisinga pasiūlymą atiduosi. Biznis išdirbtas geras.
3237 S. Morgan St.
Phone Boulevard 1496

PARSIDUODA buclernė, labai pi-giai. Turit buti tuojaus parduota. Priimsiu mainais automobilį.
196 S. 58 Ave.
MAYWOOD, ILL.
Tel. Maywood 15

PARDAVIMUI pigiai dvi bu-clernės, South Side; daromas geras biznis.
2410 W. 47 St. ir
3408 W. 63 St.

Parsiduoda delicatessen, — grosernė su ice cream parloru, labai patogioj vietoj, prie-šais parką, biznis gerai išdirbtas. Atsišaukit.

Wm. Weese,
2812 W. Marquette Rd.

PARDAVIMUI dry good krautuvė, gera proga lietuviui; randa-si gerioje vietoje. Krautuvė pilnai irengta, naujas stakas, didelis nu-leidimas ant lyso.

Saukit tuojau
Boulevard 9215

PARDAVIMUI dry goods biznis, įsteigtas per 12 metų; parduosiu pigiai ir priežasties ligos. Atsišaukit.

Ed. Michels, 2649 W. 43rd St.
Tel. Lafayette 4416

PARDUODA buclernė ir groser-nė, biznis išdirbtas per 15 metų. Yra visos mašinos ir trokas, daug stakų; lietuvių ir kitokių tautų ap-gyventa, parduosiu pigiai.

Joe Povilonis,
6104 S. State St.

PARSIDUODA grosernė ir bucler-nė; yra gera vieta, kam pirmiau, tas laimės. Nėra buclernių 4 blo-kai aplink; viskas cash biznis. Parduoda iš priežasties kito bi-znio.
1444 W. 74th St. corner Bishop St

PARSIDUODA groseris, 1412 S. 49 ave., Cicero, Ill. ir 4 rūmai pagyvenimui. Rendo \$35 j mėn. Parduosiu pigiai, nes turiu kitą bi-znį. Kas ieškot groserio, kreipkitės pas S. Gritėnas, 3241 So. Halsted St. 2 fl. Tel. Boulevard 5066.

PARSIDUODA delicatessen ir grosernė.

Kreipkitės:
1359 W. 59 St.

PARSIDUODA grosernė, de-licatessen ir notion krautuvė.

Atsišaukite.
3407 S. Wallace St.

NAMAI-ŽEME

TURIU keletą virš miosos lo-ty, netoli elevatorio stoties ir bulvaru, parduosiu už akry kai-ną, \$995 kožnas. Išmokėjimais. Velkit greit. Tas yra tikras bargenas. Mr. ROBINSON,
Room 722, 6 N. Michigan Ave.
Tel. State 7503

NAMAI-ŽEME

Kas nori pirkti, parduoti, arba mainyti namus, farmas, lotus, taigpi ir viso-kius biznius, vi-suomet kreip-kitės pas

C. P. Suromskis & Co.
Real Estate
Visuomet busit užganėdinti
3352 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 9641

PARSIDUODA 2 aukštų biznio namas su buclerne ir groserne; daroma didelis biznis, gražioje apielinkėje. Namas kaip naujas. Parduomo priežastis — nusibodo bi-znis. Arba mainysiu ant 2 aukštų namo South Side.
5306 S. Union Ave.
Tel. Yards 1321

TURIU parduoti arba mainyti 2 aukštų namą, su groserne. Yra murinis garažas del 2 ka-ry. JOHN STEFKAS.
2252 W. 54th Place

NAUJAS 2 flaty murinis namas, moderniškas, 5—5 kambarių, gra-žioji malevotas ir dekoruotas, lotas 40x144, antras flatas išreduotas už \$75. Pirmas morgičius \$7500 — 5%. Kaina už cash \$15,000. Savi-ninkas ant pareikalavimo.

Kreipkitės:
7516 Emerald Ave.
Tel. Normal 1138

DIDELIS bargenas. Pardavimui nauja bungalow, trijų mėnesių se-numo, šildoma karštu vandeniu, 6 kambariai, viskas pirmos klesos. Kaina \$9,800, parduosiu už \$9,500. Jei daugiau bus cash, gaus da pi-giau.
6018 S. Artesian Ave.

PARDAVIMUI murinė kataž, 6 rūmų, furmasu apšildoma ir kiti visi parankumai. Yra ir garažas vienai mašinai. Kai-na prieinama.
3549 So. Union Ave.

PARDAVIMUI kampinis mo-derniškas, 8 apt. namas, fur-nas ir pečių šildomas, plie-no konstrukcijos, gasiniai pe-čiai, ledauinės, labai gerai pi-rkinys. Tel. Prospect 3922.
1635 W. 57th St., 1st fl.